

Ekozemnieki spriež par kooperēšanās iespējām produkcijas realizēšanai

● Preiļu ekozemnieku biedrības dalībnieki tikšanās laikā Saunas pagasta «Meldros» secināja, ka ekozemniekiem āturības kopā un jādoma par nākotni Eiropā, kur ekoloģiskā produkcija jau ir lielā cieņā. Foto: M.Rukosujs

Lai gan vasara ir pilnbriedā un lauku darbi dzen viens otru, Preiļu rajona ekozemnieki šonedēļ bija izbrīvējuši laiku, lai tiktos un pārrunātu aktuālākos bioloģiskās saimniekošanas jautājumus. 29. jūlijā Saunas pagasta Smelteros Silvijas un Roberta Pastaru zemnieku saimniecībā «Meldri» bija ieradusies vairāki desmiti bioloģiskās lauksaimniecības piekritēji.

Ekoloģiski tīrai produkcijai ir nākotne

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu ekozemnieku biedrības izpilddirektore, Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Šaitere, biedrība dibināta 1996. gada 29. oktobrī, pašlaik tā ir viena no lielākajām Latvijas Bioloģiskās apvienības locekļēm, tajā darbojas 45 zemnieku saim-

niecības. Preiļu rajonā subsīdijas šogad saņem 59 zemnieku saimniecības, tajā skaitā arī tie zemnieki, kuri nodarbojas ar bioloģisko saimniekošanu. Diemžēl valsts budžeta iespējas ir ierobežotas, pašlaik zemniekiem no paredzētā subsīdiju apjoma saņemti ir tikai 64,3 procenti.

Saimniecībās tiek audzēti dārzeņi, ogas, graudaugi, ārstniecības augi, ražots piens, paipalu gaļa un olas, kā arī daudz kas cits. Tā ir produk-

cija, kas laika gaitā kļūst aizvien populārāka. Lai gan pilsētu iedzīvotāju materiālais stāvoklis vēl nav tik labs, lai cilvēki varētu atļauties par ekoloģiski tīriem produktiem maksāt dārgāk, pamazām arvien jūtāmāka kļūst tendence, ka pircēji labprātāk izvēlas ne tik izskatīgus, bet veselībai drošus produktus. Ekozemnieki ir pārliecināti, ka viņu līdzšinējais veikums jau ir ievērots un līdz ar iestāšanos Eiropas Savienībā ekoloģiski tīrās produkcijas popularitāte pieaugs.

Zaļais tirgus ir iecienīts

Latvijas Bioloģisko lauksaimnieku apvienības Preiļu nodaļas biedri ir pārliecinā-

jušies, ka pagaidām vienīgā iespēja pārdot savu produkciju, izceļot tās vērtību un vienreizīgumu, ir *Zaļais tirgus*. Tās sāk darboties no 1. augusta Rīgā, Līvu sētā. Preilieši galvaspilsētā jau ir pamanīti pērn. Iecienīti ir viņu audzētie dārzeņi, garšīgais siers. Zemnieki stāsta, ka viņu produkciju esot iegādājušas arī daudzas prominentas personas.

Rožupiete Janīna Lāce, kuras sietos garšīgos sierus gaidīt gaida *Zaļā tirgus* apmeklētāji, zināja stāstīt, ka pilsētnieki labprāt iegādājoties gan garšaugus, gan ārstniecības augus, gan daudz ko citu.

Turpinājums 4. lappusē.

Palīdzību Aglonas bazilikai Saeimas Budžeta komisijas priekšsēdētāja piedāvā meklēt Eiropas fondā

Lai iegūtu līdzekļus Aglonas katoļu bazilikas uzturēšanai, Saeimas finansu un budžeta komisijas priekšsēdētāja Baiba Brigmane piedāvāja pēc palīdzības griezties Eiropas fondā, ar to liekot noprast, ka no valdības finansiālo palīdzību nav ko gaidīt.

Kā stāstīja B. Brigmane, tad, tiekoties ar Aglonas bazilikas dekānu A. Aglonieti, viņu izbrīnīja fakts, ka līdz pat

šim laikam neviens ar saviem projektiem nav griezies pēc palīdzības Eiropas fondos. Pēc B. Brigmanes domām, cil-

vēki, kas ir saistīti ar baziliku, neizprotamu iemeslu dēļ paši neizmanto šo iespēju un nepūlas izstrādāt vajadzīgo dokumentāciju.

«Latvijā ir daudz katoļu, kuri ar prieku palīdzētu,» — paziņoja parlamentārās komisijas priekšsēdētāja.

Jautājums par bazilikas uz-

turēšanu aktualizējās tieši laikā, kad ir sākušies tradicionālie svētkoļojumi uz Aglonu, kur 15. augustā Latvijas Romas Katoļu Baznīca svin Visvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētkus.

Sagatavots pēc ziņu aģentūras «Agnuz» (www.agnuz.info) materiāliem

- VID Latgales reģionālā iestāde skaidro, kā piemērojamas likuma normas dažādās situācijās

- Pašvaldību ziņas ⇒ 2. lpp.

- Labi sertifikāti — ceļš uz augstskolu ⇒ 3. lpp.

- Cūkkopji mācās un dalās pieredzē ⇒ 4. lpp.

- Kas slēpjas aiz vārdu savienojuma «studentu dzīve» ⇒ 5. lpp.

- Ūdens visapkārt, peldvietu nav ⇒ 6., 7. lpp.

- Apsveikumi, horoskopi ⇒ 8. lpp.

- «Novadnieka» īpašais piedāvājums

- Sports ⇒ 9. lpp.

- Sludinājumi, reklāmas ⇒ 12. lpp.

Reģionālā konference Latgalē

Aicinām piedalīties Zemkopības ministrijas rīkotajā reģionālajā konferencē Lūznavas profesionālajā vidusskolā 8. augustā plkst. 11.00

Konferences tēma — Latvijas lauki ES

Uz interesantu jautājumiem atbildēs ministrs M. Roze, Lauku atbalsta dienesta direktore I. Pilvere, Pārtikas un veterinārā dienesta direktors V. Veldre, kā arī ministrijas speciālisti.

REKLĀMA

Droši un izdevīgi!

31.07.2003.	Pērk	Pārdod
USD (ASV dolāri)	0,5659	0,5720
EUR (Eiro)	0,6467	0,6552
Privatizācijas sertifikāti	5,10	5,60

Hipotēku banka

Preiļi, Brīvības ielā 2, tālr. 7774053, 7774042

Tālrunis informācijai 8000100, www.hipote.lv

NACIONĀLĀS ZINĀS

Valsts piešķir līdzekļus referendūmam

Centrālā vēlēšanu komisija noteica valsts piešķirto naudas līdzekļu sadalījumu vēlēšanu komisijām tautas nobalsošanai par Latvijas dalību Eiropas Savienībā. Kopumā vietējo komisiju finansējums tautas nobalsošanā būs 918 028 latu. Šī nauda tiks tērēta vēlēšanu komisijas locekļu algām — 561 093 latu, sociālās apdrošināšanas obligātajiem maksājumiem — 135 170 latu un vēlēšanu komisiju saimnieciskajiem izdevumiem.

«Bitēm» draud likvidācija

Politiskā apvienība «Par cilvēka tiesībām vienotā Latvijā» (PCTVL) pēc uzvaras gājiena vairākās vēlēšanās ir sašķēlusies, un atsevišķās organizācijas domā, kā rīkoties tālāk. Apvienībā palikusi vienīgi Tatjana Ždanokas partija «Līdztiesība», kas, visticamāk, saņems tieslietu ministra brīdinājumu par apvienības darba sakārtošanu atbilstoši likumdošanai. Arī Uzņēmumu reģistra galvenais notārs Jānis Endziņš atzīst, ka apvienībai, lai tā turpinātu likumīgu darbību, jāuzņem vēl kāds dalībnieks vai arī jālemj par likvidāciju. Sagatavotajā brīdinājuma projektā paredzēts dot šim darbībām trīs mēnešus. Ja noteikumi tad netiks izpildīti, tieslietu ministram būs tiesības iesniegt tiesā prasību par apvienības darbības apturēšanu. Jāatzīmē, ka šādas rīcības rezultātā Ždanokas vadītā partija var zaudēt savu galveno vērtību — «bišu» vārdu.

Valstij ļauj tērēt 2 miljardus

Ministru kabinets apstiprinājis nākamā gada valsts budžeta izdevumus 2,02 miljardu latu apmērā, nosakot, ka ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm kopējie tēriņi nākamgad būs jāsamazina par aptuveni 6,5% jeb 50,78 miljoniem latu. Premjers Einars Repše aicināja ministrus sabiedrības priekšā nevaicāt, ka nespēj piešķirt līdzekļu ietvaros organizēt savas nozares darbu. Viņš atkārtoti uzsvēra, ka nākamā gada valsts budžeta līmenis netiks palielināts par 2% no iekšzemes kopprodukta. Budžets jāapstiprina Saeimai. Vairākas koalīcijas partijas paziņojušas, ka varētu nebalstīt, ja tiks samazināts finansējums.

Sākta kriminālvajāšana pret Auderu

Prokuratūra šonedēļ uzsākusi kriminālvajāšanu pret bijušo veselības ministru, ķirurgu Āri Auderu. Sevišķi smagu lietu izmeklēšanas prokurors Juris Pēda cēlis Auderam apsūdzību pēc Krimināllikuma 177. panta 1. daļas — par krāpšanu, tas ir, par svešas mantas iegūšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos vai arī viltu. Par šādu nodarījumu paredzēts sods — brīvības atņemšana uz laiku līdz trim gadiem vai arests, vai piespiedu darbs, vai naudas sods līdz 60 minimālajām mēnešalgām.

Augustā biedē ar salnām

Pēdējā nedēļā valdošais karstais laiks pieturēsies arī visu augustu, taču mēneša vidū naktīs augsnes virskārtā iespējama salna. Augusta pirmajā dekādē īslaicīgi līs, gaisa temperatūra dienā sasniegs līdz +27 grādiem. Dekādes beigās laiks būs sauss un gaisa temperatūra sasniegs +30 grādus. Mēneša otrajā dekādē sauss, temperatūra līdz +26 grādiem, dekādes vidū īslaicīgi līs, gaisa temperatūra līdz +21 grādam. Augusta nogalē atkal būs sauss un saulains, gaisa temperatūra līdz +27 grādiem, dekādes beigās dažviet līdz +30 grādiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks». Redakcija:

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Par valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas valsts stratēģiju

Ministru kabineta sēdē apstiprinātas Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas valsts stratēģijas pamatnostādnes.

Šīs stratēģijas mērķi ir nodrošināt privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanu valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijā, paātrināt zemes privatizāciju (reformu), kā arī veicināt dzīvojamu māju privatizāciju un pabeigt lielo uzņēmumu valsts kapitāla daļas privatizāciju.

Pieņemtais lēmums paredz noteikt dzīvokļa privatizācijas ierosinājuma iesniegšanas termiņu līdz 2005. gada 31. decembrim; grozīt zemes pastāvīgā lietotāja statusu; noteikt valsts institūciju, kas apkopo un publisko informāciju par brīvajām valsts zemēm; noteikt, ka zemes pastāvīgie lietotāji valstij vai pašvaldībai

piekrietoša zemesgabala izpiršanas ierosinājumus var iesniegt 12 mēnešu laikā pēc attiecīgo zemes reformas likumu grozījumu stāšanās spēkā.

Tāpat šīs pamatnostādnes paredz noteikt zemes privatizācijas (atsavināšanas) ierosinājumu iesniegšanas beigu termiņu 12 mēnešu laikā pēc attiecīgo likuma «Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju» un Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likuma grozījumu stāšanās spēkā; pēc noteiktā termiņa valstij piekrietošā privatizācijai (izpiršanai) nepieprasīt un noteiktā kārtībā neprivatizēt (neizpirkt) lauku apvidus zemes tiek reģistrēta uz pašvaldības vārda (izņemot valsts institūciju valdījumā esošo ēku (būvju) uzturēšanai nepieciešamo zemi), bet valstij piekrietošā ze-

me pilsētās, kas zemes reformas laikā ir nodota pašvaldību rīcībā, tiek reģistrēta uz valsts vārda. Valstij un pašvaldībai piederošo zemi pēc noteiktā termiņa pārdod par naudu Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumā noteiktajā kārtībā (izņemot privatizācijai (atsavināšanai) par sertifikātiem pieprasīto zemi); noteikt vienādu pirkšanas cenas noteikšanas kārtību gan zemes privatizācijai, gan atsavināšanai; noteikt, ka valstij vai pašvaldībai piederošu neapbūvētu zemi (izņemot zemes reformas likumos noteiktā kārtībā izpērkamo zemi) privatizē (atsavina) tikai par naudu; zemi, kas ietilpst valsts vai pašvaldības nekustamā īpašuma sastāvā, pārdot tikai par naudu; grozīt sertifikātu izmantošanas termiņu, pēc kura tiktu anulēti neizmantojie sertifikāti; no-

teikt privatizācijas sertifikātu kontu atvēršanas un papildus piešķirto sertifikātu ieskaitīšanas kontos beigu termiņu līdz 2003. gada 31. decembrim (pēc šī termiņa kontos var ieskaitīt pēc 2002. gada 31. decembra par politiskām represijām un īpašuma kompensācijai piešķirtos sertifikātus); noteikt beigu termiņu (2003. gada 31. decembris) pieteikumu un prasību iesniegšanai tiesā un citār valsts institūcijās kompensācijas un citu sertifikātu piešķiršanai; lielo valsts uzņēmumu kapitāla daļas privatizēt, tās pārdodot par naudu.

Atbildīgā institūcija par pieņemtā dokumenta «Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas valsts stratēģijas (pamatnostādņu)» īstenošanu ir Ekonomikas ministrija.

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Kā piemērojamas likuma normas SAPARD programmas ietvaros veiktajiem darījumiem (subsīdijas paredzētas izdevumu segšanai)?

MK noteikumu nr. 374 16.2. punkts nosaka, ka dotācijām un subsīdijām no valsts budžeta un pašvaldību budžetiem, kas nav piešķirtas kā atlīdzība par apliekamiem darījumiem, likuma normas nav piemērojamas. Tas nozīmē to, ka saņemto dotāciju un subsīdiju summas nav jāiekļauj PVN deklarācijā.

Savukārt, apliekamai personai, kas, iegādājoties preces vai saņemot pakalpojumus savas saimnieciskās darbības

nodrošināšanai apmaksā minētos nodokļa rēķinus no finansējuma, kas tiek piešķirts no valsts budžeta kā subsīdijas vai dotācijas, ir tiesības šajos nodokļa rēķinos norādīt (par pakalpojumiem arī apmaksātās) PVN summas uzrādīt PVN deklarācijā kā priekšnodokli, ievērojot likuma 10. panta nosacījumus.

Kā piemērojamas likuma «Par pievienotās vērtības nodokli» normas šādās situācijās:

a) ja pašvaldības uzņēmuma likvidācijas gadījumā pašvaldība pārņem bilancē savu īpašumu, kurš bija nodots pašval-

dības uzņēmuma lietošanā un tika uzskaitīts pašvaldības bilancē;

b) ja pašvaldības uzņēmums uzsāka ēkas celtniecību, to nepabeidza un tagad to pārņem pašvaldība (abas ar PVN apliekamas personas)?

Pašvaldības uzņēmuma izveidošana un pašvaldības īpašuma nodošana pašvaldības uzņēmumam likumā «Par pašvaldībām» 15. pantā norādīto pašvaldības pastāvīgo funkciju pildīšanai nav uzskatāma par pašvaldības īpašuma atsavināšanu citai personai. Tādējādi, ja pašvaldība pārņem bilancē savu īpašumu sakarā ar pašvaldību uz-

ņēmumu likvidāciju, tad likuma «Par pievienotās vērtības nodokli» izpratnē tā nav precīzu piegāde, jo nav notikusi īpašuma tiesību uz lietu nodošana citai personai. Līdz ar to minētajam darījumam likuma normas nav piemērojamas un PVN deklarācijā tas nav jāiekļauj.

Savukārt, ja pašvaldības uzņēmums nodod nepabeigtās celtniecības objektu, kas ir uzņēmuma bilancē (īpašumā), likuma izpratnē ir notikusi īpašuma tiesību un lietu nodošana citai personai.

I.Pundure,
VID Latgales reģionālās
iestādes biroja
vecākā referente

PAŠVALDĪBĀS

Saunas pagastā

■ **IZSKATĪTI LĪGUMI.** Pagasta padomes deputāti izskatījuši jautājumu par pirkuma tiesību izmantošanu divu personu pirkšanas un pārdošanas darījumā. Nolemts atteikties no pirkuma tiesību izmantošanas.

Deputāti nolēma neapstiprināt līgumu ar kādu firmu par datortehnikas un programmatūras tehnisko apkalpošanu. Līguma noraidīšana pamatota ar to, ka firma pieprasīja pārāk augstu samaksu, kas nebija samēroja-

ma ar pagasta budžeta iespējām.

■ **PIEŠKIR NOSAUKUMU.** Pamatojoties uz īpašnieka iesniegumu, viņam piederošajam nekustamajam īpašumam piešķirts nosaukums «Kalns».

■ **IZVĒLAS FIRMAS REMONTDARBIEM.** Padomes sēdē apstiprināti cenu aptaujas komisijas sēžu protokoli. Komisija, apspriežot piedāvātās cenas, izvēlējās uzņēmumus, kas veiks remontdarbus. Par 1335 latiem paredzēts izgatavot durvis Priekuļu pamatskolai. Par 420 latiem notiks apkures

katla izgatavošana Priekuļu bibliotēkas vajadzībām. Savukārt Salas pamatskola saņems jaunus logus 1422 latu vērtībā.

■ **APMAKSĀ SPORTISTA CEĻA IZDEVUMUS.** Pamatojoties uz Latgales novada sporta padomes iesniegumu, nolēmts apmaksāt ceļa izdevumus 15 latu apmērā pagasta iedzīvotājam Jānim Brakovskim. Viņš pārstāvēja pagastu un rajonu Prezidentes balvas izciņas sacensībās.

■ **MĀJAS APRŪPES NOTEIKŠANA PIEŠKIRTA NOVĒLOTI.** Pagasta padome noteica mājas ap-

rūpes piešķiršanu kādai personai. Diemžēl neilgi pēc šī lēmuma pieņemšanas persona nomira.

■ **VĒRTĒTA SAKOPTĀKĀ SĒTA.** Saunas pagastā noteiktas kārtīgākās mājas šī gada konkursā «Par sakoptāko sētu». Skates komisija vērtēja vairāk nekā desmit mājas, kuru īpašnieki tās bija pieteikuši konkursam, kā arī skolas un citus ražošanas, un sabiedriskos objektus. Uzvarētāju vārdi pēc tradīcijas tiks darīti zināmi svinīgos apstākļos — ballē, kad notiks arī balvu pasniegšana.

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Labi sertifikāti – ceļš uz augstskolu

Rajona izglītības pārvaldē apkopoti šī gada vidusskolas absolventu centralizēto eksāmenu rezultāti.

Zināšanas sešos līmeņos

Kā informēja rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja vietniece Dzintra Šmukste, visaugstāko līmeni zināšanās uzrādījuši Preiļu Valsts ģimnāzijas absolventi. Šogad valsts skolēniem bija iespēja piedalīties 13 Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Izglītības satura un eksaminācijas centra piedāvātajos eksāmenos. Centralizētie eksāmeni notiek jau vairākus gadus un atšķiras no citiem ar to, ka to darbi tiek laboti centralizēti, Rīgā. To dara IZM norīkota darbu vērtēšanas komisija, un skolēni saņem IZM centralizēto vērtēšanas sertifikātu. Sertifikāts no pārējo darbu vērtējumiem atšķiras ar sešiem zināšanu vērtēšanas līmeņiem: A, B, C, D, E un F. Augstākais ir A, bet zemākais — F līmenis.

Šogad jaunums bija tāds, ka pirmo reizi valstī centralizētajos eksāmenos iesaistījās arī profesionālās izglītības iestādēs. Preiļu rajonā tās bija Preiļu arodvidusskola un Jaunaglonas arodvidusskola. Jaunaglonas audzēkņi piedalījās četros no piedāvātajiem centralizētajiem eksāmeņiem, bet Preiļu arodvidusskolas — divos. Kā uzsvēra Dzintra Šmukste, Preiļu arodvidusskolas audzēkņi gan angļu, gan vācu valodā uzrādīja labas zināšanas, taču Jaunaglonas arodvidusskolas kolektīvam jau nākamajā mācību gadā ir daudz darāmā, lai uzlabotu skolēnu zināšanas. Visvairāk tas attiecas uz matemātiku. No 29 šīs skolas audzēkņiem, kuri centralizētā veidā kārtoja matemātikas eksāmenu, 27 skolēnu zināšanas novērtētas ar zemāko līmeni — F. Kā neliels

mierinājums ir tas, ka šīs skolas audzēkņus vairāk interesē vēsture, un šajā priekšmetā uzrādītas labas zināšanas.

Rajona vispārīzglītojošo skolu audzēkņi izvēlējās 12 eksāmenus. Uz visiem 12 eksāmeņiem pieteicās Preiļu rajona vakara, maiņu un neklāties vidusskolas, kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi. Sākotnējais skolēnu skaits, kas rajonā pieteicās uz centralizētajiem eksāmeņiem, bija 1865, bet gala rezultātā kārtoja 1497 (tas nozīmē nevis skolēnu, bet kārtojotāju skaitu). Vairāki skolēni, pamatojoties uz medicīniskajiem slēdzieniem, tika no eksāmeņiem atbrīvoti veselības stāvokļa dēļ, bet daži tika atskaitīti atbilstoši skolas noteikumu prasībām.

Vispopulārākie centralizētie eksāmeņi rajona skolās bija biznesa ekonomikas pamati, ģeogrāfija, angļu un krievu valoda. Savukārt vismazāk skolēnu pieteicās fizikā — tikai septiņi, ķīmijā — astoņi un kultūras vēsturē — 23.

Augstākais līmenis — Preiļu Valsts ģimnāzija

Kā liecina centralizēto eksāmenu rezultātu kopsavilkums, rajonā stipri augstāku līmeni uzrādīja Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi, kuri, tikai izņemot bioloģiju un vēsturi, bija pārāki par visu pārējo rajona skolu skolēniem. Zināšanu līmenis no pārējo skolu audzēkņu līmeņa atšķīrās ievērojami, teica Dzintra Šmukste.

Atsevišķos priekšmetos arī pārējo skolu absolventi bija konkurētspējīgi ar ģimnāzistiem. Matemātikā labas zināšanas uzrādīja Līvānu ģimnāzijas un Līvānu 2. vidusskolas skolēni, biznesa ekonomikas pamatos — Riebiņu vidusskolas, ģeogrāfijā — Aglonas vidusskolas, kultūras vēsturē — Līvānu ģimnāzijas, angļu valodā — Vārkavas

vidusskolas un Līvānu ģimnāzijas, vācu valodā — Līvānu 2. vidusskolas, krievu valodā — Līvānu ģimnāzijas, Preiļu 2. vidusskolas un Aglonas vidusskolas absolventi.

Dzintra Šmukste minēja, ka par zināšanu līmeni atsevišķos priekšmetos dažu skolu kolektīviem ir noteikti jāpadomā. Sertifikātos redzams zināšanu līmenis Aglonas internātgimnāzijā ir zemāks par rajonā vidējo, Līvānu 2. vidusskolā tāds ir kultūras vēsturē. Rudzātu vidusskolā zems līmenis ir vēstures eksāmena sertifikātos. Preiļu rajona vakara (maiņu) un neklāties vidusskolas Jaunaglonas konsultāciju punktā — ekonomikas biznesa pamatos, bet Aglonas vidusskolā — vācu valodā.

Runājot par zināšanu līmeni atsevišķos priekšmetos, ir redzams, ka vislabāk rajona skolēniem padodas vēsture, bioloģija un krievu valoda. Stipri jāpiestrādā skolēnu zināšanu līmeņa celšanā matemātikā, angļu un vācu valodās.

26 no rajona vidusskolu absolventiem pārbaudes darbos saņēma augstāko novērtējumu. No Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņiem tādi bija 14, Līvānu ģimnāzijā — pieci, Preiļu 2. vidusskolā — četri un pa vienam — Līvānu 2., Aglonas un Vārkavas vidusskolā. Diemžēl nevienam no skolēniem augstāko vērtējumu nav izdevies saņemt ķīmijā, vēsturē, valsts valodā.

Uztraucoši ir tas, ka 53 skolēnu zināšanas tika novērtētas ar zemāko — F līmeni. Matemātikā šādu vērtējumu saņēmuši seši, biznesa ekonomikas pamatos — divpadsmit, ģeogrāfijā — astoņi, bioloģijā septiņi, vēsturē — viens, valsts valodā — četri, angļu valodā — divi, vācu valodā — viens.

Vienā no iepriekšējiem «Novadnieka» numuriem tika minēti atsevišķi rajona skolēni, kas saņēmuši labākos

sertifikātus. Dzintra Šmukste atzina, ka palicis nepiemēnēts vēl viens absolvents — Aigars Valainis no Līvānu ģimnāzijas, kas četros mācību priekšmetos: angļu valodā, biznesa ekonomikas pamatos, matemātikā un fizikā ieguvis B līmeņa vērtējumu.

Atstās uz otru gadu

Kā atgādināja Dzintra Šmukste, šis bija pēdējais mācību gads, kad izglītības dokuments bija iegūstams samērā vienkāršā veidā, kaut arī saņemot zemāko vērtējumu — F līmeni. Nākošajā mācību gadā šajā sakarībā notiks lielas izmaiņas. Skolēniem, lai viņi tiktu pieņemti pie gala eksāmeņiem, būs jāuzrāda noteikts zināšanu līmenis, kā arī izglītības dokumenta saņemšanai būs vajadzīgas labākas zināšanas. Tāpēc jau no pirmās jaunā mācības gada dienas ir jāsāk nopietni domāt par šo lietu. Tikš praktizēta arī skolēnu atstāšana uz otru gadu, kas iepriekšējos gados notika tikai pēc vecāku iesniegumiem. Jau aizvadītajā mācību gadā šo iespēju izmantoja Preiļu 1. pamatskola un Līvānu ģimnāzija, atstājot daudzus nesekmīgus skolēnus tajā pašā klasē uz otru gadu. Pedagoģiskais kolektīvs izmantoja savas tiesības izlemt šo jautājumu, neprasot no vecākiem iesniegumu.

Augstskolas aizvien vairāk pāriet uz tādu kārtību, ka netiek rīkoti iestājapbaudījumi, bet reflektantu konkurss notiek pēc sertifikātiem. Ko darīt tadā gadījumā, ja jaunietis skolu beidzis pirms pāris gadiem, kad centralizētie eksāmeņi notika tikai atsevišķos priekšmetos un viņam nav nepieciešamā sertifikāta, vai arī zināšanu līmenis ieguvis zemu vērtējumu? Tadā gadījumā ir tiesības piecu gadu laikā savā vai jebkurā citā skolā kārtot šo eksāmenu.

L.Rancāne

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklusīsim pa tālr. 1-53-07056.

Mīlestības bada izauklētā cietsirdība

Šo sleju rakstīt mani pamudināja kādas Preiļu iedzīvotājas telefona zvans. Viņa satraukta stāstīja par pagājušajās brīvdienās redzēto tepat pilsētā pie dzirnavu dīka. Grupa jaunu cilvēku, gan puīši gan meitenes, atpūtušies uz pussaliņas. Peldējušies un laukam jau dzēruši alu, jo krājumā viņiem jau bijušas vairākas tukšas pudeles. Sagadījies tā, ka turpat tuvumā peldējusi pīlīte ar prāvu pīlēnu bariņu. Sākumā viņai bijuši vismaz septiņi putnēni, bet tad jaunieši sākuši ar tukšajām pudelēm mest pa bezpalīdzīgajiem mazuliem kā pa dzīvu mērķi. Pīļmāte izmisumā mēģinājusi glābt un pasargāt savus bērnus, taču pudeļu metēji bijuši precīzi un vairākiem pīlēniem trāpījuši, pavodot to ar skaļiem saucieniem — «smotri, popali!» (redzi, trāpījām!) Kāds tuvumā esošs vīrietis gan centies cietsirdzīgi apsaut, taču tie nav likušies ne zinīs.

Sievietes, kura zvanīja uz redakciju, sašutums ir saprotams. Gluži tāpat justos jebkurš cilvēks, kuram krūtīs ir sirds un tajā mājō mīlestība pret visu dzīvo. Vienīgi noskaidrot, kas bija šie neģēļi, kuru dēļ aizgāja bojā mazie putnēni, nav žurnālistu spēkos. To var izdarīt vienīgi policija, pareizāk, varēja izdarīt, ja vien kāds aculiecinieks notikuma brīdī būtu uz policiju piezvanījis.

Pagājušās nedēļas nogalē Latvijas presē un televīzijā plaši tika atspoguļots kāds cits, vēl nežēlīgāks un sadistiskāks fakts. Rīgā, Imantas mikrorajonā divas meitenes regulāri ķerot pagalma kaķus un izdurot tiem acis, kā arī citādi sakropļojot dzīvniekus. Pagaidām policija vēl nav atradusi tiešus un nepārprotamus pierādījumus, ka vainīgās ir tieši šīs pusaugu meitenes. Taču, ja fakti apstiprināsies, bērnu māti var saukt pie atbildības.

Pēdējo gadu laikā esam vairākkārt informēti par līdzīgiem gadījumiem, kad par cilvēku nežēlības upuriem kļūst mājdzīvnieki — suņi, kaķi, cūkas, zirgi. Un arī cilvēki, protams, vājākie un nespēcīgākie, tie, kas nevar sevi aizstāvēt.

Tomēr nākas secināt, ka nežēlība kļūst par visas cilvēces sērgu. Piemēram, Dānijā mākslas galerijā notikusi kāda mākslas avangardista rīkota izstāde. Māksla izpaudusies tādā veidā, ka zālē novietotajos desmit virtuves kombainos ieliets ūdens un ielaistas zelta zivtiņas. Autors piedāvājis publikai nospiegt iedarbināmo slēdzīti. Gribētājs atradies, un dažu sekunžu laikā divas zivtiņas gājušas bojā. Apmeklētāji aplaudējuši...

Dāņu tiesa mēnesi lauzījusi galvu par to, vai šī «māksla» ir krimināli sodāma. Beigās tomēr nospriests, ka nav vis, jo, raugi, eksperti apgalvojuši, ka zivtiņu nāve bijusi acumirkīga un viņas nav mocījušas. Lūk, tā!

Teikšu atklāti, es nespēju izprast, kas notiek tā cilvēkveidīgā radījuma prātā un sirdī, kad viņš ne jau milzīga izsalkuma, bet kādu citu neizskaidrojamo jūtu un domu vadīts ir gatavs atņemt dzīvību mazam putnēnam, uzšķērst krupīti, līdz nāvei nocīst kaķi vai suni, sist un sakropļot bērnu, sirmgalvi, sievieti. Skaidrs ir tikai tas, ka problēma nav atrisināma ne ar naudas, ne kriminālsodiem. Cietsirdības un nežēlības aizmetņi jāmeklē gimenē. Gimenē, kurā nav mīlestības, kur bērns gluži vienkārši nespēj izauzt par labestīgu un līdzjūtīgu cilvēku. Mīlestības trūkuma radītais tumšums tiek aizpildīts ar ļaunumu un cietsirdību. Es to saprotu kā mēmu un izmisuma pilnu jautājumu — kāpēc jūs mani neiemācījāt mīlēt?

L.Kirilova

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Līvānos	Preiļos		Līvānos	Preiļos	Līvānos	Preiļos	
Gaļa, zivis, piena produkti, olas								
Gurna gaļa	1,79	1,60	Tauki	0,65	0,50	Kāposti (jaun.)	0,15	
Plecs	1,40	1,40-1,50	Liellopa, teļa gaļa	1,10-1,80	—	Kīnas kāposti	0,30	
Kakla karbonāde	1,89	1,80-1,90	Piens	0,15	—	Gailenes	0,60	
Karbonāde	2,40	2,20-2,30	Krējums	1,0	—	Ziedkāposti	0,30	
Kārtaine	1,20	1,30-1,35	Biezpiens	0,70	—	Kabači	0,30	
Speķis	0,70-1,20	0,70-0,80	Sviests	1,45	—	Paprika	0,10 (gab.)	
Sāļts speķis	1,0-1,40	1,45-1,50	Siers	1,50	—	Gurķi	0,30-0,35	
Zāvēta gaļa	0,90-3,0	—	Liņi	—	1,0	Gurķi (mazsāļti)	0,60	
Galva	0,60-0,70	0,70	Plauži	—	0,40	Tomāti	0,70-0,80	
Stilbiņi	0,48	0,70-0,80	Asari, raudas	—	0,60	Kiploki	0,10 (galv.)	
Kājas	0,40-0,60	0,50-0,60	Lidakas	—	0,80	Sīpoli	0,40	
Ribiņas	1,0-1,40	1,0-1,20	Dārzeni, augļi, ogas, medus				Lociņi	0,10 (bunt.)
Kauli	0,30-0,60	0,50-0,80	Kartupeļi (jaun.)	0,10-0,25	0,15-0,20	Dilles	0,10 (bunt.)	
Aknas	1,30	1,15	Bietes (jaun.)	0,30	0,25-0,30	Redīsi	0,10 (bunt.)	
Sirds	1,0	1,20	Burkāni (jaun.)	0,40	0,20-0,35	Rutki	0,30	
Plaušas	0,70	0,80-0,85	Upenes	0,50 (l)	0,70	Kolrābji	0,30	
Nieres	0,70	0,85-0,90	Plūmes	—	0,80	Pupiņas	0,60-0,70	
Mīle	2,0	—	Mellenes	—	0,60	Zirniši	0,20	
			Avenes	—	0,40-0,80 (l)	Medus (kg)	2,80	

LAUKSAIMNIEKIEM

Runās par saimniekošanu Eiropas Savienībā

5. augustā pulksten 11.00 Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja telpās, Raiņa bulvārī 21a paredzēts seminārs «Mana saimniecība un es – ES». Lektore, Zemnieku Saeimas vadītāja Maira Dzelzskalēja stāstīs par kopējās lauksaimniecības politikas reformu un Eiropas Savienības vienotajiem patēriņmaksājumiem 2004. gadā. Plānotas diskusijas, debates par aktuālākajiem jautājumiem. Interesēties lauksaimniecības konsultāciju birojā pa tālruni 53-81264.

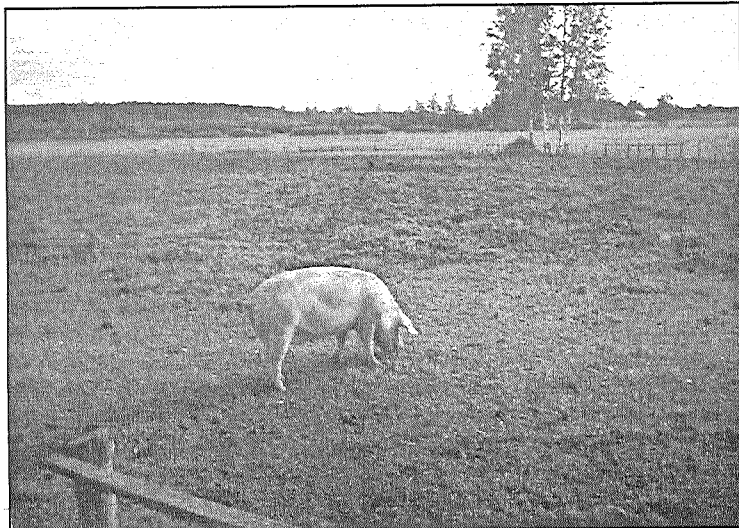
Cūkkopji mācās un dalās pieredzē

Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja lopkopības speciālistes ZITAS BRIŠKAS vadībā šogad tiek realizēts projekts, kura gaitā zemniekiem izveidotas interešu grupas. Cūkkopības grupā iesaistījušās septiņas Preiļu rajona un tikpat Madonas rajona zemnieku saimniecības. Šāda sadarbība nes pozitīvus rezultātus, jo cūku turētājiem tiek dota iespēja dalīties pieredzē, pārrunāt nozāres aktualitātes.

Katram sivēnam – savu dzīvojamo platību

Nesen projekta ietvaros notikušajā seminārā galvenā uzmanība tika veltīta cūku novietņu celtniecībai. Par aktualitātēm šajā jomā zemniekiem stāstīja Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centra speciālists Vitālijs Murikovs. Viņš iepazīstināja ar jaunākajām tendencēm cūku novietņu celtniecībā. Tomēr vienlaikus tika atzīts, ka pašreizējā situācija fermās daudz maz atbilst Eiropas prasībām, nekā *kosmisk*s no zemniekiem netiek prasīts. Galvenais, lai tiktu ievērotas dzīvnieku labturības normas.

Zemniekiem, kuri plāno būvēt jaunas cūku novietnes, jāzina, ka katra vecuma dzīvniekiem, ja tie tiek turēti aizgaldos, nepieciešama dažāda dzīvojamā platība. Piemēram, vaislas kuļļiem vajadzīgi vismaz septiņi kvadrātmetri, sivēnmātēm grūsnības pirmajā pusē – 1,5 kvadrātmetri, zīdītājsivēnmātēm – 7,5 kvadrātmetri uz vienu dzīvnieku. Sivēniem, kuri jau ir atšķirti no mātes, tas ir, vecumā no diviem līdz četriem mēnešiem – 0,7 kvadrātmetri, remontcūkām – 0,8 kvadrātmetri, bet nobaro-

jamām cūkām – 0,7 kvadrātmetri. Šiem aprēķiniem ir nozīme, ja tiek plānots cūku skaitu saimniecībā turpmāk palielināt. Dzīvnieku labturības normas prasa, lai katram dzīvniekam tiktu nodrošināts arī pietiekami daudz vietas pie barības siles. Vaislas kuļļiem nepieciešami vismaz 0,5 metri, sivēnmātēm un nobarojamām cūkām – 0,4, remontcūkām – 0,3, divus līdz četrus mēnešus veciem sivēniem – 0,2 metri.

● Vārkavas novada Rožkalnu pagasta zemnieku saimniecībā «Cido», kur saimnieko Valentīna Vuškāne, sivēnmātēm ierīkoti āra aploki. Šādā veidā cūkas ne tikai pietiekami bauda svaigu gaisu un saules gaismu, bet arī palīdz cīnīties pret nezālēm laukā. Cūkas ne sliktāk par mehānisko kultivatoru izrušina lauku un apēd nezāļu saknes, īpaši viņām garšo vārpata, citādi ar kuru cīnīties var vienīgi izmantojot ķīmikālijas.

koncentrācija, kas, ilgstoši uzkrājoties, var izsaukt dažādas elpošanas un vielmaiņas slimības. Optimāla mikroklimata nodrošināšanai svarīgs noteikums ir kvalitāvi pakaiši. Pārsvārā zemnieku saimniecībās kā pakaiši tiek izmantoti salmi, kūdra un zāģu skaidas. Kā atzīst speciālisti, dzīvnieku veselībai tomēr visvērtīgākie ir salmi, jo, piemēram, kūdras un zāģu skaidu pakaišiem vajadzēs krietni vairāk nekā salmu. Piemēram, sivēnmātēm pakaišiem pietiek ar kilogramu salmu diennaktī, bet kūdru vajag vismaz četras reizes vairāk.

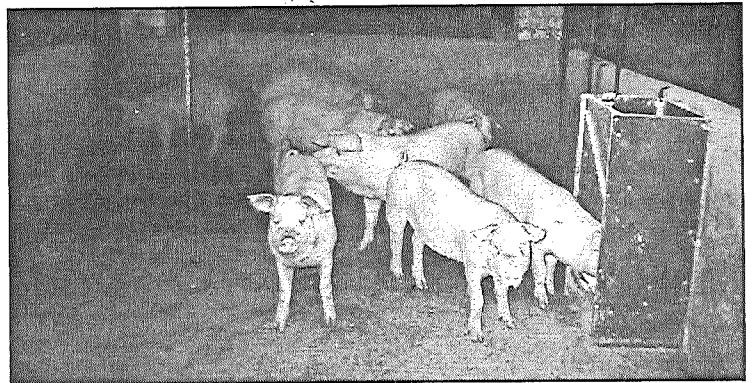
Fermās jābūt labai ventilācijai un apgaismojumam

Būvējot jaunas un labiekārtojot esošās novietnes, liela vērība jāpievērš telpu ventilācijai, lai būtu pēc iespējas mazāka ogļskābās gāzes, amonjaka un sērūdeņraža

koncentrācija, kas, ilgstoši uzkrājoties, var izsaukt dažādas elpošanas un vielmaiņas slimības.

Optimāla mikroklimata nodrošināšanai svarīgs noteikums ir kvalitāvi pakaiši. Pārsvārā zemnieku saimniecībās kā pakaiši tiek izmantoti salmi, kūdra un zāģu skaidas. Kā atzīst speciālisti, dzīvnieku veselībai tomēr visvērtīgākie ir salmi, jo, piemēram, kūdras un zāģu skaidu pakaišiem vajadzēs krietni vairāk nekā salmu. Piemēram, sivēnmātēm pakaišiem pietiek ar kilogramu salmu diennaktī, bet kūdru vajag vismaz četras reizes vairāk.

Specialisti iesaka, ja vien tas ir

● Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja projektā iesaistījusies zemnieku saimniecība «Ābelītes» no Madonas rajona. Šeit nobarojamām cūkām tiek piedāvāta sausā ēdināšana, kad dzīvnieki var pēc vajadzības ēst un dzert. Lai rukšiem nebūtu garlaicīgi, pie griestiem ķēdē piestiprināta bumba sivēnu rotaļām.

iespējams, gan sivēnmātes, gan sivēnus laist pastaigās āra aplokos, lai tie varētu baudīt saules gaismu, kas jo īpaši nepieciešama veselībai. Ja dzīvnieki tiek turēti telpās, jāgādā, lai būtu pietiekams mākslīgais apgaismojums. Atbilstoši Eiropas Savienības prasībām kūti jānodrošina pietiekams mākslīgais apgaismojums – 80 līdz 100 luksi sivēnmātēm, bet nobarojamām cūkām – 60 luksi.

Jāapgūst ēdināšanas gudrības

Gādājot par cūku veselību un pēc iespējas ātrāku pieņemšanos svarā, galvenais faktors ir laba ēdināšana. Demonstrējumos, kuros projekta ietvaros iesaistījušies Preiļu rajona zemnieki, īpaša vērība tiks veltīta sivēnmātēm grūsnības pēdējā stadijā. No tā, cik labi un pareizi būs ēdināta grūsnā sivēnmāte, atkarīgs jaunpiedzimušo sivēnu svars un veselības stāvoklis. Jo veselāks ir sivēns, jo tas ātrāk augs un pieņemsies svarā.

Protams, dažādās saimniecībās tiek izmantoti dažādi ēdināšanas

varianti – sausais, kad dzīvniekiem ir pieejama sausā spēkbarība un ūdens, kā arī šķidrā, kad barība tiek plaucēta, vārīta, pievienojot arī zāli. Ko izvēlēties, ir zemnieku ziņā. Ēdinot ar sauso barību, zemniekam ir vieglāk, jo jāpārtērē mazāk darba. Šķidrajai barībai toties ir savas priekšrocības, barība tiek labāk izmantota, lai gan tās sagatavošanā jāiegulda vairāk darba.

Rezultātus vērtēs rudenī

Zita Briška ir pārliecināta, ka rudenī, kad projekts noslēgsies, iegūtie rezultāti būs saistoši ne tikai demonstrējumam dalībniekiem, bet arī citiem interesentiem.

Pašlaik rajonā, izņemot zemnieku saimniecību «Ivanānu mājas», kur izveidota šķirnes cūku ferma pārsvarā zemnieki tur 10 līdz 15 sivēnmātes. Tas nozīmē, ka ražošanas apjomi nav lieli. Zemnieku atturībai ir savi iemesli – nenoteiktība valsts attieksmē pret nozari, kā arī svārstīgais cūkgaļas cenu līmenis. Tomēr zemnieki plāno ražošanu attīstīt.

Ekozemnieki spriež par kooperēšanās iespējām produkcijas realizēšanai

Sākums 1. lappusē.

Taču esot viena nianse, ko zemniekiem būtu jāievēro. Mums tas varbūt liekas nenopietni, bet pircēji grib nopirkt nevis vienkārši sīpolus, bet lai tie būtu sapīti pīnēs, saka Janīnas kundze. Droši vien atceras, kā sen atpakaļ bija vecmāmiņas mājās – viņiem grietas, lai sīpoli būtu ne tikai apēdami, bet arī izdailotu pilsētas virtuves interjeru. Tāpat arī ar kaltētajiem garšaugiem – pakar slotiņu pie sienas un tad pa zariņam nolauž – gan zupa garšīga sanāk, gan dekorācija virtuvē.

Šoruden uz Zaļo tirgu pošas vairāki Preiļu rajona ekozemnieki. Gan Saunas pagasta zemniece Silvija Pastare, kurai ir pilna cikla saimniecība, gan jau minētā Janīna Lāce ar dažādiem sieriem, gan rožupiete Benedikta Ručevska, kura savā saimniecībā audzē eko-

loģiskos dārzeņus un ārstniecības augus. Anna Mīlta, piemēram, gatava Rīgā pārdot medu. Viņa brīnās par pilsētnieku nezināšanu, jo tie prasot, lai medus būtu šķidr. Taču tijs, ne ar ko neatjaukts medus nevar ilgi būt šķidr, tas drīz vien sacukurojas.

Jācenšas tirgot arī mājās

No Preiļiem līdz Rīgai ir vairāk nekā divsimt kilometru. Kurš katrs zemnieks uz tirgu aizbraukt nevar, tāpēc vajadzētu domāt par iespējām ekoloģiski tīro produkciju realizēt tepat tuvumā, piemēram, Preiļu tirgū vai Daugavpilī, kur produktiem ir labāks noiets. Arī Irēna Šaitere pārliecināta, ka vispirms vajadzētu apgūt vietējo tirgu, piemēram Preiļu tirgū vien pie dažiem pārdevējiem nopērkami, gurķi, tomāti, kartupeļi un kāda upene. Kur visi pārējie dārzeņi

un zaļumi? Kur siers, kur visi pārējie labumi?

Ir dzirdētas arī atrunas, sak, Preiļos ir maza pirktpēja, nav vērts dienu sēdēt un ne nieka nepārdot. Iespējams, ka daļa savas taisnības te ir, taču kā lai pircējus pie produktiem, kuri saražoti, neizmantojot ķīmiskos preparātus, cilvēkus pieradina, ja šo produktu uz tirgus letes gluži vienkārši nav?

Tē nu ekozemnieki nonāk pie problēmas, kas vēl gaida risinājumu – reklāma un iepakojums. Pircējiem noteikti nebūs vienalga, ja nāksies izvēlēties starp gurķiem un tomātiem, kuri audzēti parastā saimniecībā, un tādiem dārzeņiem, kas nākuši no bioloģiskās saimniecības, par ko vēstīs uzraksts un informācija, ka šai saimniecībai piešķirts *Zaļais sertifikāts*. Jāpadomā arī par atšķirīgu iepakojumu. Vācijā ekozemnieki savu

precī pārdod vai nu papīra kultēs vai auduma maisiņos, visiem produktiem pievienotas atbilstošas etiķetes. Arī Latvijā iespējams iegādāties un pasūtīt vajadzīgo iepakojumu, taču vienam zemniekam tas nav izdevīgi, jo mazās partijās iepakojums ir dārgs.

Dzīve piespiedīs kooperēties

Lai uzlabotu savas produkcijas noieta, bioloģiskie zemnieki plāno vēlreiz sanākt kopā, lai lemtu par rīcību tālākā nākotnē. Runa iet par kooperāciju. Viens nekad neizdzīvos, vajag skaidri nolemt, kas ko audzēs, kādos apjomos, kā mēs sarazoto vedīsim uz tirgu, par kādu cenu realizēsim, saviem kolēģiem ieteica Rudzātu pagasta

zemnieks Māris Laugalis no zemnieku saimniecības «Mārlienes».

Iespējams, ka kooperācija varētu izpausties kopīgu veikalu vai tirdzniecības vietu veidošanā, uzsvērot produkcijas nozīmi. Savukārt izbraukuma tirdzniecība pašiem zemniekiem izmaksātu lētāk ar kopēju transportu, nevis ja katrs rūcinātu savu automašīnu.

Pašlaik Preiļu ekozemniekiem kooperācija vēl ir tikai idejas līmenī. Nav arī neviena, kas to lietu uzņemtos nokārtot organizatoriski. Taču grietas ticēt, ka jautājuma risinājums netiks atlikts uz ilgāku laiku, jo var gadīties, ka ekozemnieki no citiem rajoniem aizsteigs priekšā. Piemēram, liepājnieki, kuri jau šī gada sākumā nopietni sprieda par kooperāciju.

STUDENTI VASARĀ

Studenti ir tie, kuru dienas un nedienas, raizes un prieki interesē arī pārējo sabiedrības daļu, jo patiesībā tā ir jaunā paaudze, kas drīz vien gan sadzīvē, gan darba tirgū pievienosies šobrīd aktīvi strādājošiem ļaudīm un aizvietos vecāka gadagājuma cilvēkus. Ik gadu vidusskolu un ģimnāziju solus pamet prāvs pulciņš absolventu, lai dotos augstākās izglītības meklējumos. Taču bez izglītības iegūšanas jauniešu dzīvēs ienāk daudz citu pārmaiņu – apmešanās vietas meklēšana, iejušanās jaunā kolektīvā, piepelnīšanās iespējas utt. Vienmēr ir šķītis interesanti uz zināt, kas tad īsti slēpjas aiz vārdu savienojuma «studentu dzīve». Vai tā ir mainījusies? Vai paši studenti un viņu dzīves uztvere ir citādāka? Kur un ko viņi studē? Un pats galvenais – KĀPĒC?

Te nu es esmu!

Tā esmu es, kas šovasar ar parakstu I.ŽELVE (Ineta) slēpjas zem dažiem «Novadnieka» rakstiem. Un tas ir tikai tāpēc, ka, divus mācību gadus studējusi Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē (LU SZF) Komunikāciju zinātnes, nolēmu pamēģināt teoriju pielietot praksē.

Jāatzīstas, ka līdz pēdējam brīdim (iestāšanās dienai) nebiju mērķtiecīgi izvēlējusies savu iespējamo nākotnes profesiju. Bija vien neskaidras nojausmas un vīzijas, kuras mani noveda līdz LU SZF.

Pirmā reakcija, uzsākot studi-

jas tā saucamajos žurnālistos (kaut gan šobrīd komunikāciju zinātne ietver sevī arī sabiedriskās attiecības un reklāmu), bija – kur es atkal esmu iekūlusies? Apkārt jaunieši, kas strādā laikrakstos, ziņu aģentūrās, darbojas radio un TV. Vēlāk gan atklājās, ka lielai daļai,

tāpat kā man, nav nekādas darba pieredzes. Tā nu mēs visi mācījāmies un mācāmies no profesionāliem žurnālistiem – Kārļa Streipa, Andas Rožukalnes, mediju speciālistiem – Ābrama Kleckina, Sergeja Kruka, Intas Brikses u.c., kā informācijas plūsmu padarīt objektīvu, daudzpusēju un citiem saistošu.

Pirmo mācību pusgadu irēju istabu. Drīz vien es sapratu, ka viena pati ilglaicīgi četrās sienās uz kavēties nespēju. Nākamais mācību pusgads aizritēja kopmītnē is-

tabiņā ar meiteni, kuru viņas divvainību (nenormāls pedantisms savienojumā ar neaptveramu haotismu) dēļ atcerēšos vēl ilgi. Otrajā studiju gadā ar draudzeni veiksmīgi pārcēlāmies uz citu istabiņu, kur mums piebiedrojās cita meitene. Kopmītnes nemaz nav tik baisas – neskraida prusaki un citi kustoņi. Jāmaksā 15 lati mēnesī un var dzīvot pieņemamos apstākļos – kopējā virtuve, tualetes gaitenā galos un dušas pagrabstāvā. Liela nozīme ir arī dežurantēm, kas uzmana studentu plūsmu kop-

mītnēs – gadās tā, ka neatpazīst studentus, kas kopmītnēs dzīvo jau vairākus gadus, taču, neprasot studentu apliecību, palaiž garām, pilnīgus svešiniekus.

Ja ļoti vēlas, papildus studijām var atrast arī darbu, taču jāreķinās ar to, ka samaksa nebūs augsta vai darba stundas būs ļoti garas, vai arī abi faktori kopā. Un neapšaubāmi cietīs studiju kvalitāte. Taču vienmēr ir izņēmumi, kam izdodas gan mācīties, gan strādāt, gan izbaudīt visus studentu dzīves priekus.

Bērni ir jāmīl!

VIKTORIJA LEŠČOVA studē Daugavpils Universitātē, Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē, specialitāte – sākumskolas un deju skolotāja.

— Patiesībā tā bija iepriekšpēdējā vieta, kur gribēju mācīties, bet tagad savu izvēli nemaz nenožēloju, atzīst Viktorija. — Tiku budžeta grupā un varēju sākt apgūt zīmēšanu (ko līdz tam Preiļu Valsts ģimnāzijā (PVĢ) nemaz nebiju izvēlējusies), mūziku, fizisko audzināšanu, dzimto valodu,

angļu valodu, matemātiku un dažādus kursus pedagoģijā un psiholoģijā. Nekādu problēmu ar iedzīvošanos nebija, jo jaunais kurss ir draudzīgs un saliedēts.

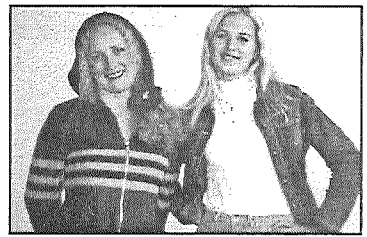
— Dzīvoju kopmītnēs, par kurām jāmaksā deviņi lati mēnesī, kas budžeta grupas studentiem tiek automātiski atskaitīti no stipendijas. Sadzīves apstākļi ir normāli, un, ja pats *nečūkojies*, tad peļu un prusaku uzbrukums nav gaidāms. Kaimiņiem aiz sienas gan reiz gadījies brangs loms – skapī ieliktajā slazdā 11 mazi pelēni.

Par strādāšanu runājot, Viktorija uzskata, ka nav problēmu darbu savienot ar mācībām, ja pats students to vēlas. Piemēram, kursabiedrs izgājis bārmeņa kursus tagad strādā par bārmeni, kursabiedrenes strādā par auklītēm u.c., stāsta Vika.

Par sevis izvēlētas profesijas moto Viktorija izvērta – «Bērni ir jāmīl!». Sākumskolas skolotāji nedrīkst būt egoisti un lieli materiālisti, kam ir svarīgs finansiālais atalgojums par savu darbu. Mirkli nopietni padomājusi, smaidīgā

studente saka – jāapzinās, ka sākumskolas skolotāji ieliek pamatus jaunajos cilvēkos, kas veidos nākotnes sabiedrību.

— Pēc studiju beigšanas, ja izdotos atrast darbu, labprāt atgrieztos Preiļos, jo te ir pavadīts līdzšinējais mūžs un palikuši visi draugi. Pēc piedalīšanās šīs vasaras Dziesmusvētkos, darba laukos un atpūtas pie ezera, Viktorijai kādu laiku nācās šķirties no draugiem, jo jūlija beigās viņa devās uz ārzemēm piepelnīties. — Kad rudenī atgriezīšos, sāksies prakse

● Viktorija (no kreisās) ar kursabiedreni Lieni lekciju starplaikā.

un, tad jau – tiksimies PVĢ salidojumā, nobeigumā viņa jautri uzsauca.

Svarīgi atrast pareizos cilvēkus

ANNA BRIŠKA – Rēzeknes augstskolas Humanitāro un juridisko zinātņu fakultātes baltu filoloģijas studente.

● Anna šovasar Frankfurtē starptautiskās nometnes «EuroCamp» laikā pirms pilsētas svētku svinīgā gājiena.

un darbotiesgribošs esi tu pats. — Ja tu sēdēsi malā, neviens tevi nesapratīs, ne tu citus sapratīsi.

Annai bez lekciju apmeklēšanas ir arī daudzi citi pienākumi. Darbs Studentu pašpārvaldē ļauj veidot dažādus projektus — «Erudīts 2003», «Kroka 2003», informācijas dienas, labdarības akcijas.

Anna vada arī kluba «Māja» Rēzeknes vienību «Rāmis» un kā brīvprātīgā darbojas Rēzeknes pilsētas domē. Tur tiek organizēti dažādi pasākumi jauniešiem. Viens no iespaidīgākajiem bija «Demokrātijas nedēļa», kuras laikā bija ēnu dienas – jaunieši varēja apmeklēt dažādas domes nozaļas, skatīties kā praktiski rit darbs domē. Tika rikots arī atkarību tirdziņš, kur jaunieši varēja prezentēt savas labās atkarības – saldumus, draugus utt.

Brīvie brīži arī tiek aizpildīti ar kādu aizraušanos — dziedāšanu koros. Anna dzied Rēzeknes augstskolas korī «Sonitum» un Rēzeknes Jēzus sirds katedrāles korī «Adoramus». Un gandrīz vienmēr pie sāniem viņai ir «jaunā draudzenīte» — ģitāra, kas nesusi daudzus patīkamus mirkļus dažādos pasākumos.

Arī savā dzīvesvietā – Rēzeknes augstskolas kopmītnēs — Anna organizēja debašu turnīru, kas izvērtās par interesantu un amizantu pasākumu, tajā jaunieši, izmantojot savas zināšanas, atjautību un humora izjūtu, centās pierādīt vai apgāzt tēzi – kartupeļi ir labākais pārtikas produkts studentiem.

Par nākotni savā profesijā Anna saka tā: — Nav tik svarīgi, kas tev rakstīts diplomā, bet gan tas, kā tu spēsi izmantot augstskolā iegūtās zināšanas potenciālajā darba vietā.

Šobrīd Annas domas aizņem nometne «Vosorošona», kas norisināsies augusta sākumā Dagdā, un kurā piedalīsies latviešu valodas un literatūras skolotāji, kas grib ieviest latgaliešu valodu kā fakultatīvo mācību priekšmetu skolās. Par savu neizsīkstošo enerģiju Anna saka: — Tas viss man uzdzen adrenalīnu. Ja man ir spēks un enerģija – kāpēc, lai es to nedarītu?

Turpmāk vēl.

Lappusi sagatavoja I.Želve

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

EIRONAMS

PREILOS!

sestdien, 9. AUGUSTĀ
no plkst. 11:00 – 15:00
Kārsavas ielas 4 laukumā

EIROPAS KOMISIJAS DELEGĀCIJA LATVIJĀ
aicina ikvienu apmeklēt
pasākumu visai ģimenei

Programmā:

- ▶ Eiropas Savienības vēstures labirinti
- ▶ Bērniem lielākā puzzle Latvijā "Saliec Eiropu!"
- ▶ Konkursi, baloni un balvas
- ▶ Informācija un izklaide visai ģimenei
- ▶ Visplašākā informācija un eksperti par ES Eironamā

Erudīcijas konkurss bērniem un pieaugušiem

Galvenā balva: radio
Balvu izloze: plkst 14.40 pie Eironama

Ūdens visapkārt,

● Gailišu ezers, kurš no Preiļiem ērti sasniedzams, kļuvis par pilsētnieku iecienītāko atpūtas vietu. Taču apkārt tam atrodas privāta zeme. Tajās atsevišķajās vietās, kur zemes īpašnieki pieciņš atpūtnieku klātbūtni, no agra rīta līdz vēlam vakaram automašīnu un cilvēku papildinām. Krastmalā var riskēt sagriezties uz stikliem, krūmu un meldru aizsegā tiek kārtotas dabiskās vajadzības, mētājas papīri un tukšas pudeles.

Kārtīga pelde vasarā nebūt nav saistāma tikai ar dīku vaļošanu un atpūtnieku izklaidēm. Tā atjauno spēkus pēc pamatīgas svišanas siena plāvā, dārzā, traktora kabīnē. Bērniem tā vajadzīga kā veselības nostiprināšanas un rūdišanās līdzeklis. Pārkaršana cilvēkam ir bīstama. Tāpēc prasības pēc dabas sniegtās iespējas atvēsināties ar ūdens palīdzību uzskatāmas par nepieciešamību. Kā cilvēki šīs vajadzības apmierina?

Preiļos peldvietas nav

Preiļos līdz astoņdesmitajiem gadiem iecienīta atpūtas vieta bija parka romantiskais dīķis pie vecā stalla. Te saulojās, peldējās, atpūtas veselām ģimenēm, kā arī jaunieši. Bija ierīkotas laipas un platforma, no kuras lekt ūdenī ieniršanai. Un pat prozaiska lieta – mazmājiņa. Par ūdens tīrību toreiz gan neviens neuztraucās, kaut arī, visticamāk, ka tajā bija rūpnieciskais piesārņojums. Tagad šeit ne miņas no elementāras labiekārtošanas. Diemžēl karstuma nomocītie un pārgalvīgie peldētāji izdomā dzīvībai bīstamus trikus – uz galvas nirst ūdenī no slūžu aizsprosta Daugavpils ielā, riskējot ietriekties dzelzsbetona sienā.

Ja skaisti ziedošā plaviņa un ar meldriem dabiski noaugusi krastmala tomēr pievilināja atpūtniekus, tad pašā pēdējā laikā, pateicoties pludmales volejbola laukuma ierīkošanai, šī jaukā vieta ir iznīcināta. Tagad te ar dažāda veida smago tehniku izbraukāta zeme, ar metāla stabu klātbūtni iz-

postīta ainava un nostumtas zemes laukums.

Kur peldēties preiļiešiem? Preiļu novada domes izpilddirektors Pēteris Kotāns uz šo jautājumu atbildēja, ka Stupānu, Pelēču un vēl dažos citos ezeros. Situāciju ar Preiļu parka dīķi viņš komentēja šādi:

— Jau šonedēļ tiks veiktas dīķa ūdens analīzes, lai noskaidrotu, kāds ir tā piesārņotības līmenis. Vadoties no iegūtajiem rādītājiem, lemsim, vai peldvietas ierīkošana ir iespējama.

Pēc Pēteris Kotāna domām, ūdens, kas nonāk parka dīķī, plūst pa gultni, kas ir stipri piesārņota septiņdesmitajos, astoņdesmitajos gados. Bet patlaban tie ir tikai minējumi. Taču pilnīgi konkrēti ūdeni ar sadzīves atkritumiem piesārņo vecās pils apkārtnē esošo māju iedzīvotāji un sazin, vai kādam gribētos list dīķi, ja pirms tam apskatītu, kas tikai nav samests upītē. Neizdevās uzzināt, kāpēc jautājums par peldvietu nav ticis risināts jau pērn vai vismaz šīs vasaras sākumā.

Oficiāla peldvieta ir dārgs prieks

Līvānieši peldas Dubnā, Daugavā, Līvānu un Silavu ezeros, grants karjeros, — pilsētnieku plašās iespējas uzskaitīja Līvānu novada domes izpilddirektors Aleksandrs Karpenko.

— Diemžēl oficiālas peldvietas nav, — atzina izpilddirektors. — Nebūtu grūti sakārtot krastmalu un ierīkot peldvietu, — viņš teica, — bet obligāta prasība ir glāb-

šanas dienesta pastāvēšana. Tas ir ļoti dārgi. Glābšanas dienests nenozīmē viena darbinieka dežūras krastmalā, jo ko viens cilvēks nelaimes gadījumā var palīdzēt? Glābējiem jābūt veselai brigādei ar atbilstošu tehnisko nodrošinājumu un jāstrādā maiņās. Tas izmaksā ļoti dārgi.

Tā kā atzītas peldvietas Līvānos nav, tad arī ūdens piesārņotības kontrole netiek veikta, un savas veselības drošība ir katra paša ziņā. Tomēr reizēm ar pašvaldības rūpēm šajās vietās notiek krastu sakopšana.

Nepieejamās zilās acis

Nereti pieminētā Latgale kā zilo ezeru zeme, zilacīte, citu novadu iedzīvotājos izveidojusi priekšstatu, ka te vilņu skāvieniem var ļauties katrs, kam vien nav slinkums. Diemžēl tas nemaz tā nav. Piemēram, Rušonas pagastā, kuram Dieviņa ezeru dalīšanas kampaņā ticis visvairāk, pie ezera piekļūt nemaz nav iespējams. Visa zeme ap ezeriem sadalīta privātpašniekiem. Arī daļa no ezeriem nonākusi privātpašumā. Lai nokļūtu pie ezera, jāšķērso kāda īpašums, un īpašnieks to, protams, ar sajūsmu neuzņems. Bez tam, laipni izlūdzot no zemes gabala saimnieka atļauju, atpūtnieks var būt dziļi vilies. Ezera krasts var izrādīties staigns, dūksnains, apaudzis ar krūmiem, nātrēm, brikšņiem, ūdens dziļums ir nezināms, tāpat kā atvāri, un nekāda peldēšanās svešajā vietā nesanāks vis.

— Rušonas pagastā nav nevienas oficiālas peldvietas, — stāstī-

ja padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns. — Taču ļoti daudzi atpūtnieki ir iecienījuši Rušonas, Stupānu, Gailišu, Feimaņu ezeru un citus, pie kuriem ir ērti piekļūstams.

Ar peldvietu iekārtošanu ir problēma, atzina priekšsēdētājs. Lai tās atbilstu visiem noteikumiem un pretendētu uz oficiālu statusu, vajadzīgas tualetes, dušas, glābšanas iekārtas un daudz kas cits, tai jābūt norobežotai. Jāalgo cilvēks, kas to visu uzturētu darba kārtībā. Zemes gabalu īpašnieki nav ieinteresēti, un viņiem tas liekas par dārgu. Ūdens Rušonas pagasta ezeros ir tīrs, jo tajos neieplūst notekūdeņi, un šajā ziņā problēmas nebūtu, bet infrastruktūras iekārtošanai vajag daudz naudas.

— Pašvaldības īpašumā ūdenskrātuvi nav, bet no zemes īpašniekiem, ar kuriem pagasta padome ir mēģinājusi atrast vienošanos par peldvietas iekārtošanu, piekrišanu nevar dabūt, — stāstīja Arvīds Soldāns. — Bija mēģinājums iesaistīt zemes īpašniekus kopīgā projektā pludmales un peldvietas iekārtošanai, bet tas neizdevās.

Bet arī atpūtniekiem maksātspēja nav liela, spriež Arvīds Soldāns. Ja no viņiem tiks pieprasīta samaksa, nākamreiz uz šejieni vairs nebrauks, bet krūmu aizsegā ielidīs ezerā un izpeldēsies. Jāšaubās, vai labiekārtotas peldvietas uzturēšana atmaksājas.

Tomēr daļa no ezermalu apsaimniekotājiem nodarbojas ar lauku tūrismu. Viņi ir ieinteresēti,

● Vietās, kur redzamas šādas zīmes, neviens neriskēs doties. Diemžēl rezultātā pieezeru zemju gabalu īpašnieki tādējādi piesavinājušies arī labākās pludmales.

lai atpūtnieki ierastos uz nakšņošanu, pasūtītu vakariņas, vēlētos izmantot pirti un citus maksas pakalpojumus. Viņus tāds atpūtnieks, kas ieradies ar savu paladziņu un sviestmaizēm, lai pasauļotos un nopeldētos, maz interesē.

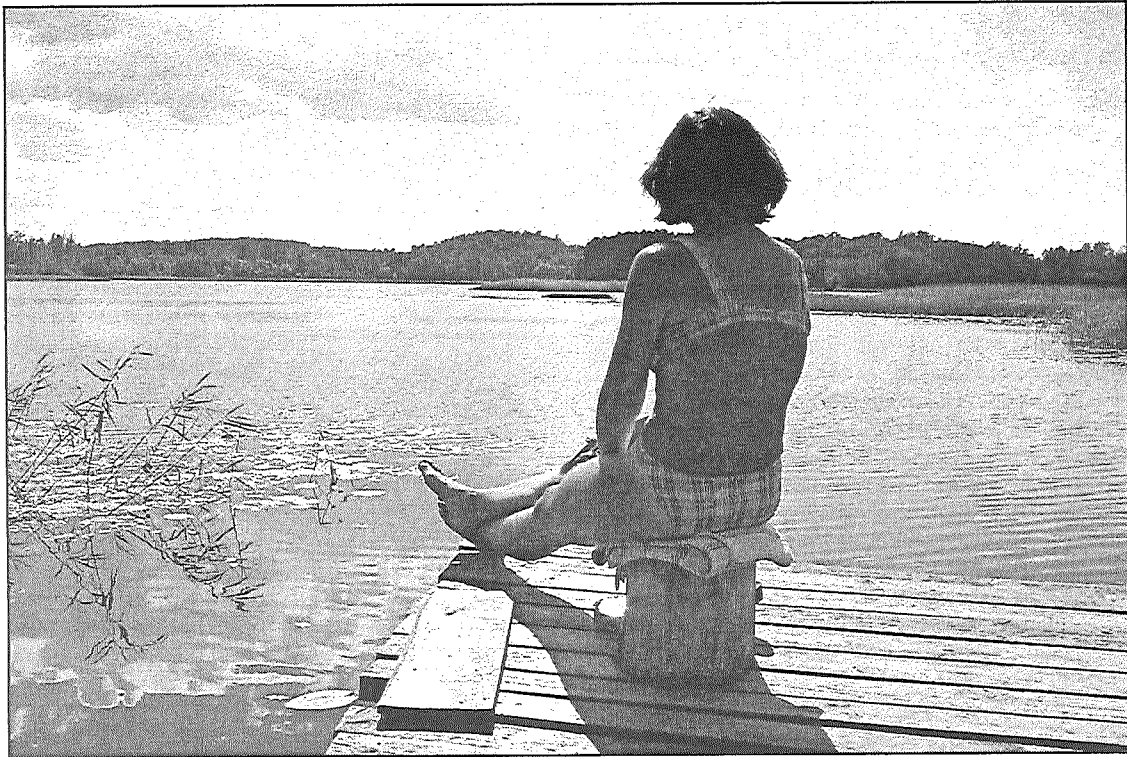
Arī pie Gailišu ezera, kurš preiļiešiem ērti sasniedzams un iecienīts vasaras atpūtai, ir privāta zeme, un pagasta pašvaldība nevar ieguldīt līdzekļus, lai atpūtniekiem šeit sniegtu kādus pakalpojumus.

Savu mašīnu neredzu

Ar bērniem peldos ezerā, pie kura var piekļūt, šķērsojot privāto zemi, stāstīja kāda Pelēču pagasta iedzīvotāja. Piebraucamais celiņš ir pārrakts, mašīnas jāatstāj un līdz ūdenim – metrus piecdesmit — jāiet kājām.

peldvietas nav

Uz visai izdevīgiem noteikumiem kādai ģimenei izdevies nopirkt hektāru lielu zemes gabalu pie Gailīšu ezera. Tagad ierīkota atsevišķa peldvieta un laivu piestātne, uzbūvēta lapenīte, iekārtota ugunsкура vieta. Daļa no platības norobežota ar zīmēm «privātpašums». Otra teritorijas daļa atstāta brīvi pieejama visiem. Te ik dienas ierodas daudz atpūtnieku. Par dažiem no viņiem pludmales īpašnieki izsakās ar rūgtumu, — piemēta atkritumus, sadauza pudeles, rīko iedzēšanas, trokšņaini uzvedas. Saimnieki cenšas laiku pa laikam peldvietu savest kārtībā un novākt atkritumus. Tomēr uz jautājumu, vai nebūtu ienesīgāk uz šī zemes gabala ierīkot kārtīgu servisu atpūtai uz ūdens ar maksas pakalpojumiem, īpašnieki atmet ar roku. Ezers viņiem nepieder, tas lēnām aizaug, meldru josla ūdenī iestiepjas aizvien tālāk. Bez tam — abiem ir algots darbs, un nav vajadzības noņemt tik piņķerīgu lietu kā atpūtas organizēšana pie ūdeņiem. Attēlā: Peldvietās pie privātajiem zemes gabaliem var atpūsties ar ērtībām un svešinieku ne-traucēti.

Peldvieta atzīstama par labu, taču par ūdens tīrību gan nekas neesot dzirdēts. Bez tam atstātās mašīnas krūmu dēļ neesot saskatāmas un par to drošību neviens neatbildot, viņa stāstīja.

Tauvas josla

Visiem Latvijas ūdeņiem, izņemot tos, kuri pieder vienam īpašniekam, apkārt stiepjas, tā sauktā, tauvas josla, tas ir, zemes strēmele gar krastu. To var izmantot katrs, kurš vēlas. Ar likumu noteikts, ka gar privāto ūdeņu krastiem tauvas josla ir 4 metri, gar pārējiem ūdeņiem — 10 metri, gar jūras piekrasti 20 metrus plata. Tās platumu mēra no normālas ūdenslīnijas. Ja krasti ir stāvi, no nogāzes augšmalas, jūrai — no vietas, kuru sasniedz augstākās bangas. No tauvas joslas nevienu, kurš ievēro likumu un to nepārkāpj, padzīt nedrīkst, tomēr zemes īpašnieki nereti savas tiesības pārprot. Likumā teikts, ka tauvas josla ir sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai, robežapsardzībai, vides aizsardzībai un ugunsdrošības pasākumiem, kājām gājēju vajadzībām. Viņi drīkst pat šo zemes gabaliņu pārvietoties.

Ja ūdenstilpne un zeme tai visapkārt pieder vienam īpašniekam un zvejas tiesības tajā nav atvēlētas valstij, tad tauvas joslas nav.

Taču pa ūdensmalu atļauts vien pārvietoties. Ja ir vēlēšanās krastā piestāt ar laivu, uzcelt telti, kurināt ugunskuru vai vienkārši pasauloties, jāprasa zemes īpašnieka atļauja. Tās prasīšana reizēm ir sarežģīta, jo saimnieks, iespējams, dzīvo kilometriem tālu un nav arī sazvanāms. Būtu labāk, ja tiktu izveidoti celveži ar norādītām apmetnes vietām un tālruņu numuriem.

Tauvas joslu var lietot bez sa-

maksas. Zemes īpašnieks varētu prasīt samaksu no pusdienotājiem vai nakšņotājiem. Taču šādu rīcību varētu klasificēt kā uzņēmējdarbību, bet kuram gan zemes gabala īpašniekam gribas kēpāties ar sarežģīto papīru būšanu? Tāpēc pagaidām vislabākais padoms — par savu izvēlēto atpūtas vietu tauvas josla ar īpašnieku vienoties mierīgā sarunu ceļā. Pretējā gadījumā iecerēto atpūtu var izjaukt «nejauši» atskrējuši nikni suņi vai arī tikpat nejauši saimnieks var nolemt, ka te sen nav ganījies viņa lopu ganāmpulks.

Ūdens tīrība pašvaldības neuztrauc

Sabiedrības veselības aģentūras Rēzeknes filiāles Preiļu teritoriālās daļas higiēnas ārsta palīdze Ilga Smāne «Novadnieku» informēja, ka rajonā nav nevienas oficiālas peldvietas. Par to, lai iedzīvotāji zinātu, cik tīrs ūdens ir tajās upēs, ezeros un dīķos, ko viņi izmanto peldēm, jā rūpējas pašvaldībām. Taču, kā teica Ilga Smāne, neviena pašvaldība nav vērsusies Preiļu teritoriālajā daļā ar lūgumu veikt ūdens analīzi, par kuru gan ir jāmaksā.

□□□

Šī gada jūnijā un jūlijā no Latvijas ūdenskrātuvēm glābēji izvilkuši 40 nosliktu cilvēku liķus. No ūdens izvilko skaitā ir arī tie cilvēki, kuri noslikti ziemā.

Drošībai uz ūdens

Noteikti jāievēro

- Pirms peldēšanās pamēģini, kāds ir ūdens un apmērcē kājas.
- Brīdini krastā palicējus, kurp un cik ilgi peldēsi, vai peldes laikā nirsī.
- Ja redzi kādu neparasti uzvedamies, pievērs tam apkārtējo

laužu uzmanību. Iespējams, ka nepieciešama palīdzība.

- Ja sporto uz ūdens vai lieto peldlīdzekli, izmanto glābšanas vesti.

Nekad

- Neej ūdenī iereibis.
- Neej ūdenī, kad esi sakarsis vai slikti jūties.
- Neej ūdenī, ja nav pagājušas divas stundas pēc ēšanas.
- Nepeldies vienatnē vai svešā vietā.
- Neizlaid gaisu no plaušām, ja neatrodies virs ūdens.
- Netuvojies peldlīdzekļiem.
- Nepeldi aiz peldvietas robežojuma.
- Nepeldi gadījuma peldlīdzekļus.

Kas var notikt?

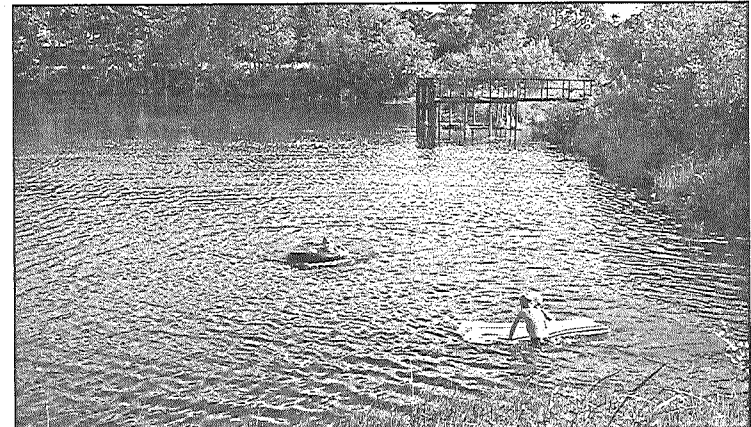
- Ja peldēsi iereibis, nespēsi novērtēt savus spēkus, apkārtējo situāciju, būsi vienaldzīgs pret draudiem savai dzīvībai, nosliksi.
- Ja iesi ūdenī sakarsis, strauji atdzīsī tavs ķermenis, iekšējie orgāni pārstās funkcionēt, un tu nosliksi.
- Ja iesi ūdenī, pirms pagājušas divas stundas pēc ēšanas, organisms nespēs pārvarēt radušos slodzi, un tu nosliksi.
- Ja tuvosies peldlīdzeklim, tiks ierauts dzenskrūvē vai nosliksi.
- Ja peldēsi aiz peldvietas robežojuma, tevi nespēs izglābt.

legaumē!

- Cilvēks, kura plaušas ir pilnas ar gaisu, ir vieglāks par ūdeni un uzpeld pat apgērbts.
- Gaisu plaušās var noturēt 30 sekundes un ilgāk.
- Cilvēku nogalina bailes. Tāpēc, kritot ūdenī, nekliedz, bet dziļi ieelpo un gaidi, kamēr nāksi virs ūdens, tad izplet rokas un nolaid tās gar sāniem. Tā varēsi elpot.

Ūdenskrātuve Preiļu novadā pie Moskvinas ierīkota 1981. gadā un tolaik bija paredzēta kolhoza ganību mākslīgajai laistīšanai 130 hektāru platībā. Tagad tā kalpo vietējo iedzīvotāju saimnieciskajām vajadzībām, bet vēl vairāk — pašu un Preiļu iedzīvotāju peldēšanās priekiem. Diemžēl atsevišķus krastmalas gabalus no vienas vietas klāj stikla lauskas un atkritumu kalni, bet kā izskatās pie ūdens, redzams šajā attēlā. Vienlaikus tiek atsegta un nobradāta saknes šeit augošajam dižkokam — ozolam.

Pie Moskvinas ūdenskrātuves atpūšas daudz preiļiešu. Bet problēmām starp atkritumu čupiņām pakļāot deķīti, bet promējot atstājot arī savas druzas. Kā stāstīja sastaptie pusaudži, viņi labprāt nirstot no attēlā redzamajām slūžām. Abi bija no Preiļiem. Preiļos taču neesot kur peldēties. Vai nav riskanti lekt ūdenī no slūžu dambja, jo apakšā taču betona plāksnes? Ir gan, abi teica. Pieaugušo tuvumā nebija.

Preiļu rajonā nav simtprocentīgi drošu peldvietu

Preiļu rajonā nav nevienas simtprocentīgi drošas un tīras peldvietas. Peldsezonas sākumā netika paņemta neviena peldūdeņu prove laboratoriskiem izmeklējumiem. Iemesls tam ir viens — agrāk peldvietu monitoringu apmaksāja valsts, taču tagad šis pakalpojums ir jāpasūta SVA Rēzeknes filiāles laboratorijā un jāapmaksā pašvaldībām.

Ūdens tilpnes var būt piesārņotas ar dažādiem mikroorganismiem — baktērijām, vīrusiem un vienzūņiem, kas var kaitēt veselībai. Peldoties piesārņotā un sliktas kvalitātes ūdenī, var saslimt ar dažādām slimībām. Visbiežāk iegūtās saslimšanas izpaužas kā kuņģa un zarnu trakta darbības traucējumi.

Parasti mikroorganisms nonāk cilvēka organismā nejauši, norijot ar infekciju slimību izraisītājiem piesārņotu ūdeni. Infekciju var izsaukt arī šo mikroorganismu nokļūšana acīs, degunā, ausīs, kā arī saskrāpējums un iegriezums. Pēc peldēšanās piesārņotā ūdenī vislielākais risks saslimt ir bērniem, veciem cilvēkiem un cilvēkiem ar novājinātu imūnsistēmu.

Gribu iepazīstināt jūs ar noteikumiem, kas jāievēro, dodoties peldēties, lai samazinātu risku pēc peldes saslimt.

- ✓ Nepeldieties, ja jums ir caureja! Fekālijas var nokļūt ūdenī un jūsu dēļ var saslimt citi.
- ✓ Peldēšanās laikā izvairieties no nejaušas ūdens norīšanas. Dariet visu, lai ūdens nenokļūtu mutē! Remdējiet slāpes ar tīru ūdeni.
- ✓ Izvairieties no peldēm vietās, kuras ir noteiktas par nedrošām un, iespējams, ir piesārņotas.
- ✓ Atcerieties, ka pat tad, ja ūdens jums liekas pilnīgi tīrs, tajā var būt slimību izsaucēji.
- ✓ Izmantojiet tualetes! Nekad nomainiet bērnu autiņus pludmalē. Mikroorganismi var nonākt uz dažādām virsmām, augsnei un uz priekšmetiem apkārt ūdens tilpnei un pēc tam piesārņot ūdeni.
- ✓ Īpaši uzmanīgiem jābūt vecākiem ar maziem bērniem. Ja gribat ar mazu bērnu iet peldēties, tad bērns jums bieži jāved uz tualeti. Nekādā gadījumā neļaujiet bērnam nokārtoties ūdenī vai pludmalē!
- ✓ Peldvietās nav pieļaujama dzīvnieku uzturēšanās, aizliegts dzīvniekus vest pastaigā un peldināt! Arī dzīvnieki var būt infekciju izplatītāji.
- Atcerieties, ka pat tad, ja jūs esat vesels, jūsu fekālijās var būt slimības izraisoši mikroorganismi! Slimību profilakse ir vienkāršāka nekā to ārstēšana.

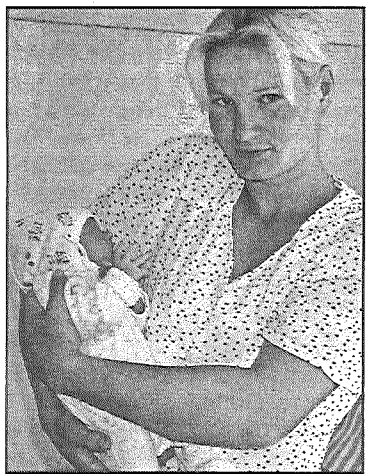
Pricīgu un saulainu atpūtu!

I.Smāne,

VA SVA Rēzeknes filiāles higiēnas daļas speciāliste

Audz laimīgs, mazais!

28. jūlijā pasaulē nāca Vārkavas novada iedzīvotājas Mārites Vaides-Sultes meitiņa. Māmiņa un tētis Ingars pagaidām vēl domā vārdu savai maziņajai bērītei, bet mājās māšēlī gaidīja divgadīgā Aurēlija. Jaundzimušajai ir kupls brālēnu un māsiņu pulciņš, divas mīlas vecmāmiņas Monika un Mārite. Un arī vecvecmāmiņa Tekla Lauska, kura tagad priecājas par savu trīspadsmito mazbērniņu.

Jaundzimušo paredzēts kristīt katoļu baznīcā Daugavpilī, kur kristīta arī Aurēlija. Māmiņa viņai gērbis vecākās māsiņas kristāmkleitiņu, jo tautas ticējumi liecina, ka vienās drēbītēs kristīti brāļi un māsas dzīvo draudzīgi, nestrīdas.

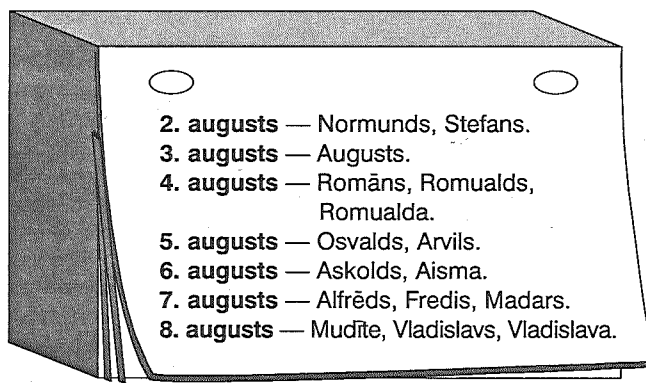
Mārite sirsnīgu paldies par palīdzību dzemdībās teica ārstam Jurim Kļaviņam un visiem pārējiem nodaļas darbiniekiem.

Preilietes Nataljas Popadziņas dēls piedzima 28. jūlijā. Māmiņai un tētim Vjačeslavam viņš ir pirmais bērniņš. Pirmo mazbērniņu sagaidījuši arī vecvecāki – Aleksandra un Vasilij, Marina un Anatolij.

Natalja dzīvo Preiļos. Te notiks arī dēla kristības pēc pareizticīgo ierāžām.

Jaunā māmiņa pateicās ārstam Jurim Kļaviņam, vecmātēm, medmāsām un sanitārem par palīdzību bērniņa saņemšanā.

2. augusts — Normunds, Stefans.
3. augusts — Augusts.
4. augusts — Romāns, Romualds, Romualda.
5. augusts — Osvalds, Arvils.
6. augusts — Askolds, Aisma.
7. augusts — Alfrēds, Fredis, Madars.
8. augusts — Mudīte, Vladislavs, Vladislava.

Pagastam savs sociālais centrs

Jau tuvākajā laikā durvis vērs Rušonas pagasta sociālais centrs, kas izvietosies Gailišos, vienā no ēkām, kurā līdz šim atradās Gailišu pamatskola. Kā informēja Rušonas pagasta padomes izpilddirektore Anna Zalāne, ideja par sociālā centra nodibināšanu pagastā radusies jau sen. Tā nepieciešamība pamatojama ar to, ka iedzīvotāju vidū ir liels gados vecu cilvēku īpatsvars. No 1900 iedzīvotājiem vairāk nekā 600 ir pensionāri, kas sastāda 30 procentus no kopskaita. Starp viņiem 80 ir veci, vienuļi pensionāri un pirmās grupas invalīdi, — četri procenti no kopskaita. Pagasta padome divus gadus pēc kārtas projektu par sociālā centra izveidi iesniedza Valsts nodarbinātības dienestam, un beidzot šogad projekts guva ievēribu.

Sakarā ar to, ka skolēnu skaits pēdējos gados Gailišu pamatskolā ievērojami samazinājies, pagasta padome rūpīgi izanalizēja situāciju un nolēma, ka skolas vajadzībām pietiek tikai ar vienu ēku, nevis ar divām, kā tas bija vēl šajā mācību gadā.

Sociālā centra iekārtošanai paredzētā māja ir kādreizējā muižas ēka, tā atrodas skaistā vietā. Savulaik tajā darbojies kolhoza kantoris, pēc tam skola. Taču skolas telpām ar katru gadu tiek izvirzītas aizvien stingrākas sanitārijas un iekārtošanas prasības atbilstoši Eiropas standartiem. Šādiem remontiem būtu jāiegulda miljzums līdzekļu, bet projekta ceļā līdzekļus mēs neiegūtu, teica Anna Zalāne, jo skolēnu skaits samazinās, un naudu neviens nevēlās ieguldīt skolā, kurā nebūs bērnu. Lai nams nepaliktu tukšs, pieņemts lēmums par sociālā centra izveidi šajā vietā. Ar skolas pārceļšanos aizķeršanās nebūs. Augustā pedagogi atgriezīsies no vasaras atvaļinājumiem, ķersies pie telpu sakārtošanas, un 1. septembrī skola vērs durvis.

Sociālajam centram paredzētās mājas kapitālajam remontam pašvaldība pieprasījusi un saņēmusi aizdevumu. Viss notiek likumīgā kārtā, izsludinot konkursu celtniecības projekta sagatavošanai, remontdarbu veikšanai. Pa remonta laiku pansionāta iemītnieki uzturēsies pagastam piederošā mājā turpat Gailišu centrā. Kad sociālajā centrā remonts būs pabeigts, vecie ļaudis apmetīsies tajā, bet

atbrīvotajās telpās izvietos pirmsskolas un bērnudārza grupu. Centra ierīkošanai izmantos tās mēbeles — gultas un matračus, kā arī spilvenus un gultas veļu, — kas savulaik bija sagādāti skolas internātam. Līdz ar to visas trīs Gailišu centrā esošās mājas būs apsaimniekotas, padome būs parūpējusies par skolēniem, par mazajiem bērniem, par vecajiem ļaudīm un arī par to, lai būtu darbs vietējiem iedzīvotājiem.

Problemātiski ir tas, teica Anna Zalāne, ka atbilstoši projekta noteikumiem darbs jāpiedāvā pirmspensijas vecuma sievietēm vai ilgstošām bezdarbniecēm, kas atradušās bezdarbnieku uzskaitē tādā profesijā, kādā mēs to pieņemam darbā. Tās ir pavāres, naktsauklītes, apkopējas, sanitāres, sociālais darbinieks. Viena no Rušonas pagasta iedzīvotājam nodarbinātības dienesta rīkotajos kursos apguvusi sociālā aprūpētāja amatu, un var cerēt, ka viņa piekritīs strādāt šajā centrā.

Gailišu sociālais centrs ir ar mieru uzņemts arī kaimiņu pagastu vecos ļaudis. Cik izmaksās uzturēšanās šajā centrā, tas pagaidām vēl tiek rēķināts. Taču ir skaidrs, ka tas pagastam iznāks lētāk, nekā mājas aprūpes organizēšana katrā atsevišķā gadījumā. Daļēji uzturēšanās izdevumus segs paši iemītnieki no savām pensijām.

Vai sirmgalvji būs ar mieru pamest savas ierastās vietas un pārcelties uz kopīgu veco ļaužu mītni? Jā, atbildēja Rušonas pagasta padomes izpilddirektore Anna Zalāne. Ir veikta aptauja, kurā noskaidrots, ka tie iedzīvotāji, kuri vientulības un nespēka dēļ nonākuši smagā situācijā, ir ar mieru pārcelties uz sociālo centru, kas atradīsies pašu pagastā, pie tam nevis nomalē, bet apdzīvotā vietā. Tomēr ir arī tādi, kas pauž negatīvu nostāju pret šādu kolektīvu aprūpi. Es uzskatu, ka tas mainīsies, kad cilvēki pieradīs pie šī jauninājuma un spēš novērtēt tā pozitīvās īpašības, ir pārliecināta Anna Zalāne.

Sociālajam centram jau ir iecelta vadītāja — Ingūna Rubane, kas oficiāli darbu uzsāks 1. augustā un būs tas cilvēks, kas organizēs un vadīs visus ar centra atklāšanu un pastāvēšanu saistītos darbus. Augusta pirmajā pusē paredzēta pirmo sociālā centra iemītnieku uzņemšana.

L.Rancāne

Rudeni Preiļos sāks darboties Mūzikas un mākslas skola

Vasarās bērni nemēdz domāt par to, kā savu brīvo laiku pavadīs ziemā. Taču ir arī tādi, kam ārpus-skolas pasākumi ir skaidri jau šobrīd. 29. jūlijā notika pirmie iestāšanās mūzikas skolā, pastāstīja Preiļu 1. pamatskolas vizuālās mākslas skolotāja un mākslas skolas vadītāja Marianna Abricka.

Preiļu Kultūras centrā jau gadu M. Abrickas vadībā veiksmīgi darbojas Mākslas studija. Taču grūtības rada tas, ka ir jāstrādā ar dažādu vecumu bērniem — no 6-14 gadiem. Uz Mākslas studijas bāzes tika izveidota mākslas skolas programma, kur būs iespējams strādāt ar bērniem dalot tos pa vecuma grupām. Mācības ilgs piecus gadus, un, absolvējot mākslas skolu, bērns saņems atestātu par profesionālas ievirzes izglītību. M. Abricka informēja, ka bez šāda diploma, kas apliecina priekšzināšanas, turpmāk nebūs iespējams iestāties Lietiškās mākslas vidusskolā un Mākslas akadēmijā.

Mākslas skolā bez M. Abrickas darbosies vēl četri pedagogi — Dace Abricka, Raivo Andersens, Kazimirs Anspaks, Inese Caica, kuriem ir augstākā profesionālā izglītība. Mākslas skolas pilnā programmā būs pieci mācību priekšmeti — mākslas valodas pamati, veidošana, gleznošana, zīmēšana, kompozīcija. M. Abricka atzīst, ka atsauce no bērniem ir liela. Mākslas studijā bērni darbojušies visdažādākajās tehnikās un ar visdažādākajiem izejmateriāliem — zīda un stikla apleznošana, keramikas veidošana u.c.

Pagaidām Mākslas skolai nav savu telpu, tāpēc bērniem būs jādarbojas Preiļu 1. pamatskolas telpās. — Sapnis ir kādreiz tikt pie savām telpām, atklāj M. Abricka. Pozitīva attieksme un atbalsts ir arī no Preiļu novada domes un Kultūras centra.

Šogad mākslas skolā plānots uzņemt 30 bērnus vecumā no 10-12 gadiem. Ja būs vietas un bērni, kas vēlas izzināt un apgūt mākslas pasauli, augustā iespējama papildus uzņemšana.

I.Želve

HOROSKOPS NEDĒĻAI (4.03. - 10.03.)

Auns. Šonedēļ daži sajūtīsies patīkami noguruši, izjutīsiet nepieciešamību pēc miera un stabilām vērtībām. Jums būs izteikta iekšējā domu pasaule. Sirdī mītīs ilgas pēc tāliem ceļojumiem un romantiskiem piedzīvojumiem. Vēlēties, lai romantiskie sapņi īstenotos dzīvē.

Vērsis. Jums labāk patiks noslēgt dzīves veids, daudz gremdēsieties pārdomās, dažiem pat jūs šķitīsiet drūms. Bet jūsu galvā rosīsies pārdomas domas un tālejoši plāni. Esiet uzmanīgs attiecībās ar savu otro pusīti, katra jūsu neuzmanība var tikt uztverta ļoti sakāpināti, kas var radīt ilgstošas domstarpības.

Dviņi. Jums derētu pārskatīt savas attiecības ar partneriem, analizēt savas kļūdas. Ienākumu pieaugums nav gaidāms. Jūsu karjeru var ietekmēt citu cilvēku rīcība, tādēļ svarīgi, lai jums līdzās būtu partneris, uz kuriem var paļauties. Mīlas lietās kompromisus nemeklēsiet, būsiet kaislīgi un azartiski. Laba nedēļa, lai dotos vienatnē ceļojumā, uzsāktu mācības.

Vēzis. Jums būs daudz darba, tādēļ varat pieļaut daudz kļūdu. Finanšu jomā stāvoklis nestabils, iespējami gan kritumi, gan kāpumi. Mīlestībai neatliks daudz spēka. Mīļotais cilvēks gaidīs, lai jūs viņa ieklausītos, nevis risinātu problēmas viņa vietā. Iespējami strīdi, ko izraisis jūsu impulsivitāte.

Lauva. Jums patiks būt lietišķam, uzsvērt savu profesionalitāti un neaizvietojamību, tomēr šonedēļ lieli ienākumi un panākumi nav gaidāmi. Jūsu godkārbība radīs nesaskaņas darba vietā. Iespējams dienesta romāns, jums patiks flirtēt un koketēt ar kolēģiem, priekšniekiem. Tie, kuri dosies ceļojumā, mājās varat atgriezties, neglābjami iemīļējušies.

Jaunava. Jūs drīzāk būsiet praktisks un lietišķs. Jebkuram jautājumam piesiet ļoti nopietni. Svarīgi ir, lai jūs papildinātu savas profesionālās zināšanas, apmeklējiet kursus, studijas. Galvenos jūsu dzīves virzienus diktēs partneris, šonedēļ būsiet noskaņots pakļauties un uz klausīt padomus.

Svari. Savus spēkus izšķiedsiet sevis necienīgos darbos vai arī izprieccās. Veselības stāvoklis būs apmierinošs, tomēr izvairieties no pārpūles gan fiziskajā darbā, gan garīgajās nodarbēs. Veiksmīga nedēļa, jūs ievēros un atzīs sabiedrībā, it īpaši pretējais dzimums. Noskaidrojiet neskaistos jautājumus mīlas lietās.

Skorpions. Jūs varat nokļūt kritiskās situācijās sava nevaldāmā rakstura dēļ, alksiet piedzīvojumu un riska. Labvēlīgs laiks, veiksmē darījumos, stabilizēties finansālais stāvoklis. Vislielāko atbalstu varat sagaidīt gan no saviem biznesa partneriem, gan arī no iemīļotajiem. Daudz laika vēltisiet draudzībai.

Strēlnieks. Jums gribēsies doties projām no mājām. Lai atrastu savu vietu dzīvē, jums būs jāmainās pašam. Darbā jums uzticēs veikt atbildīgākus pienākumus. Ja prātsiet likt lietā savu šarmu, patīkami pavadīsiet laiku interesantā sabiedrībā. Pretējo dzimumu saistīs jūsu emocionalitāte un jūtīgums.

Mežzāis. Jums izdosies līdz cilvēkus pārliecināt un uzvarēt jebkurā strīdā. Šis būs karjerai labvēlīgs laiks, varat sākt savu uzņēmējdarbību. Lielu ieguldījumu jūsu panākumos dos mīļotais cilvēks, kurš ietekmēs jūsu karjeru un virzīs jūs lielu mērķu sasniegšanai.

Ūdensvīrs. Jūs pratīsiet piesaistīt vajadzīgo cilvēku uzmanību. Nebaidīsiet riskēt, lai gūtu peļņu vai panākumus. Tā kā šonedēļ būsiet enerģiski un nevaldāmi, tad jūsu tēriņi var pārniegt ienākumus. Liela nozīme būs draugiem un draudzīgām sarunām, kopīgām izklaidēm.

Zivis. Dažām šķitīs, ka viņu dzīvē sācies jauns posms, tomēr tas drīzāk būs garīgs un radošs pacēlums. Jums uzlabosies finansiālā situācija un tāpēc — arī dzīves apstākļi. Jums interesēs sveši noslēpumi, gribēsiet visu izdibināt un noskaidrot. Iespējamas negaidītas situācijas, kurās izzināsiet, kuri ir jūsu īstie draugi.

SPORTS

Preiļu futbolisti Ziemeļaustrumu futbola līgas čempionātā sacentās ar «Vels/Ludza» komandu. Spēles sākums saimniekiem nebija veiksmīgs, jo viesi ātri guva vārtus. Tikai puslaika izskaņā I. Stupāns rezultātu izlīdzināja. Otrā spēles daļa pagāja abpusējos uzbrukumos, tomēr rezultāts 1 : 1 nemainījās, un abas komandas turnīra tabulā ierakstīja pa punktam. Brīdinājumu nopelnīja A. Tarasenko. Preiļu komanda ar 11 punktiem joprojām ir sestajā vietā. Nākošo spēli preiļenieši aizvadīs tikai 9. augustā, kad savā laukumā uzņems Fizikultūras kluba «Ilūkste» sportistus. Pārējo spēļu rezultāti ir šādi:
FK «Ditton/Juniors» — FK Kvarcs (Madona) 5 : 0, FK Ilūkste — Alūksnes MSB 4 : 3, Maltas «Sakarnieks» — FK «Kvarcs» 1 : 3.

A. Martusevičs,
Ziemeļaustrumu Futbola līgas sacensību direktors

Mūsejās spēlē par Latviju

Latvijas jaunatnes čempionātā iestājies pārtraukums līdz augustam. Preiļu «Cerības» futbolistēm, dodoties atpūtā, bija gūti labi sasniegumi.

1987./88. gadā dzimušo meiteņu grupā «Cerības» komanda izvirzījies par čempionāta lideri, bet 1989./90. gadā dzimušās futbolistes ierindoja otrajā vietā. Divas «Cerības» pārstāves: Skaidrīte Vulāne un Sanita Bogdanova tika uzaicinātas Latvijas jaunatnes izlases sastāvā piedalīties Baltijas kausa izcīņā, kas notika Rojā. Arī izlases dalībniece Viola Raudziņa ir no Preiļu rajona.

Baltijas kausa izcīņā piedalījās komandas no Latvijas, Lietuvas, Ukrainas un Baltkrievijas. Komandu spēki bija samērā līdzīgi, un Latvijas futbolistes ar visām pretiniecēm nospēlēja neizšķirti. Rezultāts spēlē ar Baltkrieviju bija 3 : 3, vārtus zaudējot pēdējās kundzēs, savukārt spēlē ar Igauniju, kuras iznākums bija 1 : 1, Latvijas komanda pēdējās sekun-

dēs izglābās no zaudējuma. Tāds pat rezultāts — 1 : 1 tika iegūts spēlē ar lietuvietēm.

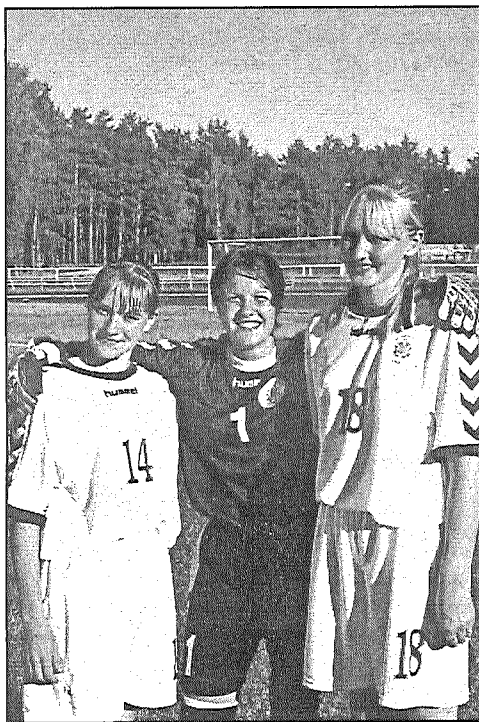
Baltijas kausa izcīņā par uzvarētājiem tika atzītas lietuvietes.

Kopumā spēļu tabula bija šāda:

Lietuva	6-2	5
Baltkrievija	7-5	5
Latvija	5-5	3
Igaunija	2-8	1

Baltijas kausa izcīņas sacensības ir viens no posmiem Latvijas jaunatnes izlases sagatavošanā Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīram, kas notiks septembrī Slovākijā. Šajā turnīrā Latvijas izlases pretinieces būs ne tikai Slovākijas, bet arī Čehijas un Islandes komandas.

L.Rancāne

Latvijas meiteņu futbola izlases dalībnieces, kas piedalījās Baltijas kausa izcīņā: Skaidrīte Vulāne (no kreisās), Viola Raudziņa, Sanita Bogdanova.

Galvenās balvas aizveda ciemiņi

Preiļu novada atklātajā pludmales volejbola čempionātā uzvarētāju balvu ieguva komanda «Daugaviši 1» no Jēkabpils, bet otrās vietas ieguvēju godā iekļuva Līvānu komanda «Zaķiši». Taisnības labad, lai laukumā saimniekiem ap dūšu nebūtu tik skābi, trešo vietu veiksmēji ieguva Preiļu komandai «Meži».

Pludmales volejbola čempionāts, kas šogad notika jau trešo reizi, pulcināja 12 komandas — divreiz vairāk nekā pērn. Uz sacensībām ieradās sešas novada komandas, trīs no Preiļu, divas — no Jēkabpils un viena no Daugavpils rajona. Izlozes kārtībā tās noskaidroja, kurā no apakšgrupām spēlēs. Cīņas norisinājās divos laukumos — Mežsētā, kur laukumu ierīkojuši šī sporta veida cienītāji, un pie Preiļu parka dīķa. Te vēl pāris dienas pirms sacensī-

bām nekas neliecināja par sportisku vidi. Ar novada domes sporta organizatora Edgara Upenieka personīgajiem sakariem un pūlēm burtiski divās pirmssacensību dienās izdevās izveidot pludmales volejbola laukumu.

Savās apakšgrupās katra no komandām spēlēja ar visām pārējām. Pēc tam trešo vietu ieguvējas sacentās par piekto un sesto vietu, otro vietu ieguvējas — cīnījās par bronzu, bet abas stiprākās — par pirmo un otro vietu.

Cīņā starp «Daugaviši 2» (no Jēkabpils) un «Keiši» no Daugavpils, piekto vietu ieguva jēkabpilieši. Trešās un ceturtais vietas ieguvēji noskaidrojās spēlē starp Līvānu «Možums» un Preiļu «Meži». Ar rezultātu 0 : 2 uzvarēja preiļieši.

Viskarstākās cīņas notika starp «Daugaviši 1» un «Zaķiši». Ar galveno iznākumu 2 : 0 Līvānu «Zaķišiem» nācās atkāpties līdz otrajai vietai. Bet karstums bija dubults,

— gan spēles radīts, gan no trīsdesmitgrādīgās svelmes. Vienīgā izeja bija pēc katras spēles uz galvas iegāztiem atvēsinošajiem dīķiem.

Turnīra organizēšanai 100 latus bija atvēlējusi Preiļu novada dome. Tika piesaistīti arī sponsori, kas gatavoja laukumu, kā arī pēc saviem ieskatiem izvēlējās labākos spēlētājus un pārsteidza viņus ar balvām. Tās ieguva spēlētāji Jekaterina Vasiljeva no «Keiši», Gints Sasko no «Daugaviši 1», Līga Petrova un Gunārs Laganovskis no «Meži».

Sacensību galvenais tiesnesis bija Edgars Upenieks, spēles tiesāja Zoja Jakimova un Jevgēnijs Nesterovičs.

Pludmales volejbols atšķiras ar to, ka tajā spēlē divi pret diviem spēlētājiem, sacensības notiek smiltīs. Šajā čempionātā komandā spēlēja četri — trīs vīrieši un viena dāma.

L.Rancāne

LVK čempionāta līderis

9. jūlijā sākās tradicionālais Līvānu novada futbola čempionāts, kas finišēs tikai 22. augustā. Čempionātu organizē un vada futbola kluba «Līvāni» prezidents Valdis Čingulis.

Čempionātā piedalās astoņas novada komandas (arī gados ļoti jaunas un pirmoreiz startējošas komandas): Čiekuriņi, Impress, Namejs, Adugs/Policija, Barons, LVK, Livengoft, Ubagļicis. Gribas uzteikt Vadīmu Okorokovu, kurš veidoja Ubagļiņa komandu.

Pēc izspēlētām 4. kārtām pirmo reizi par čempionāta lideri ir kļuvusi Līvānu vieglatlētikas kluba komanda, kura četrās kārtās ir guvusi 10 punktus. Komandā spēlē arī turnīra rezultatīvākais spēlētājs Andrejs Klementjevs — gūti 8 vārti.

Otrajā vietā Livengoft ar 9 punktiem un trešajā vietā — Namejs un Čiekuriņi ar 8 punktiem. Šogad spēles izceļas ar sevišķu rezultatīvātāti. Futbolisti jūt līdzjutēju interesi un spēlē ar lielu atbildību.

Spēļu tehniskie rezultāti:
Čiekuriņi — Barons 6:1, Im-

press — Namejs 0:7, Adugs/Policija — Livengoft 0:3, Ubagļicis — LVK 0:11, Namejs — Čiekuriņi 1:1, Livengoft — LVK 1:4, Barons — Ubagļicis 5:4, Adugs/Policija — Impress 1:1, LVK — Barons 11:0, Ubagļicis — Namejs 0:7, Impress — Livengoft 1:5, Čiekuriņi — Adugs/Policija 2:2, Adugs/Policija — Ubagļicis 4:0, Livengoft — Barons 7:1, Namejs — LVK 1:1, Impress — Čiekuriņi 1:3.

M.Vilcāne,
Līvānu novada sporta un masu pasākumu organizatore

UZMANĪBU, «NOVADNIEKA» ABONENT!

Speciāls piedāvājums — abonēšana ar atlikto maksājumu!

Lielākā daļa mūsu lasītāju abonē laikrakstu vienam mēnesim, jo ne katrs var atļauties noformēt abonentu ilgākam laikam. Lai rēķinātos ar jūsu laiku un naudas tēriņu, izprotot jūsu vēlmes un iespējas, «Novadnieks» redakcija piedāvā pilnīgi jaunu iespēju — **ABONĒŠANU AR ATLIKTO MAKSAJUMU**. Tas jums neradīs papildus izdevumus, bet dos iespēju veikt maksājumu izdevīgā laikā un vietā.

Kas jums jā dara:

■ aizpildiet un nosūtiet mums laikrakstā publicēto abonēšanas pasūtījuma kartīti, bet norēķinieties redakcijas reklāmas un sludinājumu nodaļā līdz katra mēneša pēdējam datumam. Ja visu laiku «Novadnieks» abonējat pa vienam mēnesim un esat pārliecināts, ka to darīsiet arī turpmāk, tad tagad, noformējot parakstīšanos redakcijā kaut vai līdz gada beigām, jums nebūs jāuztraucas par to, ka to varētu aizmirst vai mēneša beigās nepietiktu naudas kārtējai abonēšanai;

■ jau tagad daudzi izmanto šo iespēju, vienkārši piezvanot mums uz redakciju, bet tur-

māk, ja aizpildīsiet speciālo abonēšanas kartīti, varēsiet neuztraukties arī par to. Bez tam maksu par abonēšanu nav jāveic pašam, to nokārtot var jebkurš jūsu paziņa, draugs vai kaimiņš, kas dodas uz Preiļiem;

■ samaksu var veikt arī ar pārskatījumu, ieskaitot naudu mūsu kontā. Šajā gadījumā jūs pa pastu saņemsiet rēķinu, kurā varēsiet apmaksāt bankā līdz mēneša beigām;

■ paziņojot iepriekš, jūs jebkurā laikā varēsiet abonēšanas pasūtījumu pārtraukt, kā arī samaksāt visu summu vai daļu no tās.

IZMANTOJIET ŠO IESPĒJU JAU ŠODIEN UN AIZMIRSTIET PAR TURPMĀKAJĀM ABONĒŠANAS RŪPĒM! IETAUPĪSIET ARĪ NAUDU PAR ABONĒŠANAS PAKALPOJUMIEM!

«NOVADNIEKS» BŪS TAVS LABĀKAIS, PRECĪZĀKAIS UN RAJONĀ LASĪTĀKAIS NAVIGATORS. TAS ATKLĀS JAUNUS HORIZONTUS PLAŠAJĀ INFORMĀCIJAS JŪRĀ!

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____

Uzvārds _____

Personas kods _____

Saņemšanas adrese _____ LV-53

Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)

Eksemplāru skaits _____

Abonēšanas termiņš — 2003. gada

augusts	septembris	oktobris	novembris	decembris
☐	☐	☐	☐	☐

Vēlos maksāt redakcijā _____ jā nē

Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu _____ jā nē

_____ (paraksts)

2003. gada _____

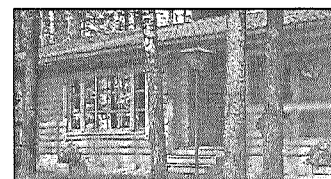
Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

KONKURSS pirts īpašniekiem

«Lielais ķipis»

Aicinām piedalīties «Novadnieka» konkursā «LIELAIS ĶIPIS».

● Konkursa noteikumi: iesūtīt aprakstus un fotogrāfijas par savām pirtīm, kā arī par jautriem vai skumjiem notikumiem, kas tajās risinājušies. Tāpat var iesūtīt materiālus par pirts piederumiem un priekšmetiem — ķipjiem, lāvām, pirtslotām, krāsnīm, par to gatavotājiem, par pēršanās tradīcijām un ar to saistītiem ticējumiem. Konkursam var iesūtīt materiālus par savu pirti, vai arī par kaimiņa, radnieka vai paziņas pirti, ja vien tas ar īpašnieku ir saskaņots.

Konkursam iesūtāmo darbu apjoms nav ierobežots. Jābūt norādītai sūtītāja adresei un ziņām par personu.

● Konkursa galvenā balva — «Lielais ķipis» būs lieta, kas rotās jūsu pirti un vēl bērnbērniem atgādinās par jūsu uzvaru pirtīm vēltītajā konkursā.

● Darbi iesūtāmi līdz 2003. gada 15. septembrim Brīvības ielā 14, Preiļos, LV-5301, vai pa elektronisko pastu: novadnieks@axel.lv

SLUDINĀJUMI, REKLĀMA, LĪDZJŪTĪBAS

NOSLĒGTS PIRKUMA LĪGUMS

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO: noslēgts šāds zemesgabala pirkuma līgums:

Zemesgabala adrese, zemes kadastra numurs	Zemesgabala platība (m ²)	Zemes īpašuma reģistrācija zemesgrāmatā	Pirkuma līguma datums	Zemesgabala pircējs
Fabrikas iela 2, Līvānu novada Līvānu pilsēta, Preiļu rajons; Nr.7611 002 0804	27067	Līvānu pilsētas zemesgrāmatā, 2002.gada 27.septembrī, folijas Nr.100000080072	17.07.2003.	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "LĪVĀNU KŪDRAS FABRIKA" Reģ.Nr.000301797

Ar pilnu sludinājuma tekstu interesenti var iepazīties 2003.gada 30.jūlija laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", Nr.109 (2874), ielikums Nr.30 (238).

2003./2004. mācību gadā

Baltijas Krievu institūta Rēzeknes filiāle uzņem studentus akreditētās programmās:

Tiesību zinātnes (latviešu un krievu plūsma)

Uzņēmējdarbības vadība

Specializācijas

- Menedžments (firmas vadība, latviešu un krievu plūsma)
- Informācijas sistēmas vadība (krievu plūsma)
- Sabiedrisko attiecību vadīšana (Public Relations) (krievu plūsma)

Studiju forma — vakara.

Studiju ilgums 4 gadi.

Uzņemšana BKI pēc testēšanas rezultātiem (IQ tests).

Uzņemšanas komisija strādā līdz 15.08.03 otrdienās un ceturtdienās no plkst. 16.30 līdz 18.00

Adrese: Dārzu iela 21/17, Rēzekne.

Tālr. uzziņām 4624696, 4624741, 6481642, 4624896.

Nacionālā radio un televīzijas padome dara zināmu, ka ar tās 2003. gada 23. jūlija lēmumu nr. 121

SIA «RADIO-1» atzīts par uzvarētāju konkursā apraides atļaujas (licences) saņemšanai vietējās radio programmas apraidei 87,5-108 Mhz UIV diapazonā Preiļos.

SIA «Vilcāns V»

Līvānos, Alejas ielā 19

(Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā ziedru granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales.

Līvānu novada iedzīvotājiem LĪZINGS!

Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.

Pastāvīgi iepērkam cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā un gaļā.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 9171235.

VAJADZĪGAS PĀRDEVĒJAS

darbam Līvānos.

CV sūtīt līdz 11. augustam.

Adrese: Daugavpils iela 55, Preiļi.

VAJADZĪGI STRĀDNIEKI

kokzāģētavā.

Tālr. 9438699.

GODĀJAMIE GRĀMATVEŽI!

SEMINĀRS

6. augustā plkst. 10.00 latviešu val.,
14.00 krievu val.

Preiļu kinoteātri «Ezerzeme»

Programmā:

1. Likuma «Par pievienotās vērtības nodokli» normu piemērošanas kārtība.
2. Pavaddzīmes rēķina lietošanas un noformēšanas kārtība (not. nr. 339 no 23.06.2003.).

Lektore — VID LRI galv. nodokļu inspektore Marina Kuzenko.

Maksa par piedalīšanos seminārā Ls 12 (t. sk. PVN) par vienu dalībnieku.

Apmaksa semināra dienā vai ar pārskaitījumu SIA «KONTS», LV51502004601, Hansabanka Latvija Daugavpils fil., konts nr. 01409041147, kods HABALV22, Saules ielā 17a-2a, Daugavpils, LV5401. Jautājumi pa tel./faksu 54-24680, 9498691.

SIA «OLINS» (Liepāja, licence nr. 28-380 līdz 04.09.03.)

Preiļu novada Līčos pērk melnos metāllūžņus.

Samaksa uz vietas. Līdzī jāņem pase.

Tālr. 6404710.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja. +12%, +18%

Tālr. 9121830, 6499013, 54-74809.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.

Samaksa tūlītēja (pie svēršanas). Formē subsīdijas.

Tālr. 9439739, 6468887; 53-48524.

Preiļu rajona vakara (maiņu) un neklātienas vidusskola uzņem izglītojamos no 7. līdz 12. klasei latviešu un krievu plūsmā.

DOKUMENTU PIENĒMŠANA

no 4. līdz 29. augustam katru darbdienu no plkst. 9.00 līdz 16.00

Stājoties skolā, līdz jāņem pase vai dzimšanas apliecība, iepriekšējo izglītību apliecinošs dokuments (apliecība par pamatzglītību, arodskolas vai kādas citas skolas beigšanu apliecinošs dokuments, atzīmju izraksts), izziņa no dzīvesvietas, medicīniskā izziņa.

Mūsu adrese: Celtnieku ielā 2 (2. stāvā), Preiļi. Tālr. 5321401. Informācija pa tālruniem 5381329, 5381330, 5324447, 9265013, 9439977.

PĒRK cirmsas, mežus.

Maksājam starpniekiem.

Tālr. 9173185.

Firma veic apalkoku izvešanu no cirmsas līdz ceļam.

Cena par m³ sākot no Ls 1,60. Pērk cirmsas un mežus īpašumā.

Tālr. 4125777, 9266904.

Firma pērk mežus, var būt kopā ar lauksaimniecības zemi un mājām, arī cirmsas.

Tālr./fakss 7917968, 6520574.

Valsts akciju sabiedrība

«Latvijas valsts meži»

DIENVIDLATGALES

MEŽSAIMNIECĪBA

Līvānos, Fabrikas ielā 2

12. augustā rīko

CIRSMU IZSOLI.

Cirsma saraksti no 29. jūlija mežsaimniecībā un internetā (www.lvm.lv).

Dalības maksa kailcirsu solītājiem Ls 20, starpcirsu Ls 10, nodrošinājums

10% no cirmsas sākumcenas

iemaksājams pirms izsoles ar norādi

«Dienvidlatgales mežsaimniecība».

Informācija mežsaimniecībā:

tālr./fakss 5307106,

grāmatvedis 5307105.

SIA «ANGRO» PASTĀVĪGI

iepērk apses zāgļaķūkus

Ø no 25 cm

Cena no 13 - 18 Ls/m³

Samaksa tūlītēja.

Pircēja transports.

T. 9454553; 9236083

Pārdod

medu (3 l - Ls 10). Tālr. 5321535;

govu, savācējpiekabi. Tālr. 5334403;

šķirnes āzi, kaziņas. Tālr. 34503;

sienu rulonos. Tālr. 5973972;

sienu ķipās no šķūņa, t/Ls 30. Tālr. 6403693;

graudu tīrāmo šķirojamo mašīnu, sakņu,

zāles smalcinātāju. Tālr. 5342223;

līnijdrošku, blakusvāģi IŽ-JU2K, 2-korpusu

arklu. Tālr. 55624, 9160203;

māju ar saimniecības ēkām upes krastā

Rušonas pag. «Kastīrē». Tālr. 73417,

6529440;

meļnbaltu telti 2 mēn. Tālr. 51428;

1-zirga, 2-zirgu vilkmes pļaujmašīnas. Tālr.

5343338 pēc 21.00;

darba zirgu (ērzelis). Tālr. 5651335;

ķēvi. Tālr. 6476396 pēc plkst. 20.00;

miežus. Tālr. 6414648, 5334443;

govu. Tālr. 9139645;

garāžu Preiļos. Tālr. 9118637.

Pērk

vieglās automašīnas piekabi. Tālr. 9204501;

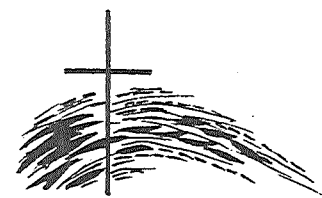
1,5 vai 2-ist. dzīvokli Preiļos. Tālr. 9475597.

Dažādi

Rušonas pagastā pazudusi 6 mēnešus ve-

ca melna laika, priekšējā kreisā kāja balta.

Tālr. 9436829, 9423305.

PĀRDOD dīvānus,
atpūtas stūriņus, krēslusLīvānos, Rīgas ielā 75
(rotālietu veikālā).Lēks saulīte citu rītu
Druvas, silus apraudzīt,
Tu gulēsi mūža miegu
Baltos smilšu palagos.
Izsakām dziļu līdzjūtību
Jevgēnijam Kirilovam, no MĀTES
uz mūžu atvadoties.

Kaimiņi

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz

pusēm,

Nav tādu vārdu, kas mierināt

spētu...

Negaidītā sāpju brīdī esam kopā ar

Gaidu Ventu un viņas tuviniekiem,

pavadot DĒLU mūžībā.

Līvānu novada pensionāru

apvienības dome

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Riebiņu kultūras nams

◆ 2. augustā pulksten 22.00 Riebiņu parka estrādē diskotēka, spēlē Hārdijs.

Stabulnieku kultūras nams

◆ 2. augustā pulksten 23.00 balle. Spēlē «Vēja runa».

Aglonas kultūras nams

◆ 1. augustā pulksten 23.00 diskotēka. Spēlē Normunds.

Vārkavas pagasta tautas nams

◆ 2. augustā amatierteātru saiets. Atklāšana pulksten 12.00.

Pelēču kultūras nams

◆ 2. augustā pulksten 18.00 jaunības svētki. Pulksten 22.00 balle, spēlē grupa «Tranzīts».

VESELĪBA

Karstumā nitroglicerīns jālieto uzmanīgi

Pārmērīgais karstums radījis jaunus «sasnēgumus». Strauji palielinās to samāņu zaudējušo skaits, kuri sabiedriskās vietās pirmo reizi nomēģinājuši nitroglicerīnu. Tas iedarbojas tik strauji un spēcīgi, ka nobaida ne tikai pašu ģībēju, bet arī to, kas iedeva tableti, un visus apkārtejos.

Ārsti nereti vien tiek izsaukti pie kāda it kā mirstoša cilvēka, kurš pēkšņi nokritis sabiedriskā vietā. Bet izrādās, kāds, kurš lieto nitroglicerīnu, viņam iedevs

šo tableti un sirds darbības stimulēšanai līcis novietot zem mēles. Ārsti brīdina, ka nitroglicerīnu drīkst lietot tikai tad, ja to ieteicis ārsts. To nedrīkst lietot pēc kaimi-

ņa vai paziņas padoma. Šādos straujos samāņu zaudēšanas gadījumos ātrā palīdzība apmēram pusstundas laikā cietušo gan dabū uz kājām. Taču var notikt tā, ka cilvēks krītot iegūst smagas traumas. Tādēļ labāk līdzī nēsāt vieglākas iedarbības sirds zāles, piemēram, validolu, ko lietot, kad parādījušās sāpes krūtīs.

(No preses materiāliem)